

ELSZÁMOLVA

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 232. SZÁM.

Debrecen, 1938 október 14 péntek

ÁRA: 12 FILLÉR.

Megszakadt a tárgyalás

a csehszlovákok huzavonája,
taktikázása és elfogadhatatlan
ellenjavaslata miatt

A nagyhatalmakhoz fordulunk

Prága befolyására a szlovákok a tárgyalások
közben fegyveres erejükkel fenyegetőztek
és egy felvidéki várost sem akartak átadni

A csehszlovákok részéről tanúsított többnapos mesterkedés és taktikázás után a Komáromban folyó tárgyalások megszakadtak. Magyar politikai körökben csehszlovákok részéről a komáromi tárgyalások folyamán tanúsított huzavona után nem jött meglepetésszerűen a tárgyalásoknak tegnap este történt megszakítása.

Kezdtől fogva furcsa volt a csehiek részéről kiküldött delegáció összetétele.

A delegáció esupa állítólagos szlovákokból állt s az elgondolás nyilvánvalóan az volt, hogy a magyar tárgyalók szívesebben és talán engedékenyebben ülnek le az asztalhoz szlovák tárgyalófelekkel, mert hiszen a viszony a magyar és szlovák nemzet között jó s így a prágai kormány ilyen módon inkább remélhette, hogy megegyezés fog létrejönni.

Magyar részről örömmel is üdvözölték a teljesen autonomnak jelölt szlovák kormány létrejöt-

tét abban a reményben, hogy a hagyományos magyar-szlovák barátság alapján könnyen lehet majd megegyezésre jutni.

Ez a remény azonban, sajnos, nem vált valóra, mert az első független szlovák kormány, amely végül is a prágai kormány megbízottja volt — hogy saját belső helyzetét erősítse —, teljesen elfogadhatatlan megegyezési feltételeket terjesztett a magyar delegáció elé.

Hasonlóan járt el a tárgyalások negyedik napján megjelent újkeletű ruszin kormány, amely ugyanabból a célból igyekezett feltételeit minél ridegebben megszabni.

A további nehézségeket az okozta, hogy

a szlovák és ruszin kormány közjogi helyzete Prágával szemben is teljesen tisztázatlan s a tárgyalások során nem lehetett világosan megállapítani, vajjon

ez a két kormány illetékes-e területi engedmények megadására.

A tárgyalás halogatására megnyilvánuló szándék kezdetől fogva szembeálló volt mind a szlovák, mind a ruszin kiküldötteknél.

akik például olyan érvekkel igyekeztek húzni az időt, hogy nem volt érkezésük a területi kérdések áttanulmányozására, holott a vita folyamán több ízben is világosan kitént, hogy a kérdések minden részletével teljesen tisztában vannak.

Konkrét javaslatot végül is csak esütörtök reggel, tehát a tárgyalások ötödik napján terjesztettek elő, de

ez a javaslat annyira eltért a müncheni megállapodások szellemétől, hogy a tárgyalások folytatása teljesen reménytelennek bizonyult.

A magyar javaslat a müncheni megállapodások szellemének értel-

mében a lakosság népi hovatarozásából indult ki, a szembenálló tárgyalófelek azonban ellenjavaslatukat stratégiai, gazdasági és közlekedéspolitikai elgondolásokra építették fel.

Hogy a magyarokkal szembenálló tárgyalófeleket milyen békés szándékok töltötték el, arranézeve mi sem jellemzőbb, minthogy esütörtök délután a pozsonyi rádió útján fegyveres fenyegetéssel próbálták álláspontjukat alátámasztani.

Ilyen körülmények között a magyar delegációra nézve nem maradt más hátra, mint a sikerreket nem ígérő tárgyalásokat befejezni és a kérdés igazságos eldöntését a müncheni jegyzőkönyvet aláíró nagyhatalmakra bízni.

Emlékeztetünk ugyanis, hogy Hitler, Mussolini, Chamberlain és Daladier szeptember 29-i müncheni találkozója alkalmával ez a négy államférfi a következő nyilatko-

— Éveken át székszorulásban szenvedő egyének gyakran meglepő rövid idő alatt rendbejönnek, ha reggelenként felkeléskor és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy fél pohár természetes Ferenc József keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

zatot állította ki:

A négy nagyhatalom kormányfői kijelentik, hogy a csehszlovákiai lengyel és magyar kisebbségek problémája, amennyiben három hónapon belül az érdekelt kormányok közti megállapodás útján nem rendeztetik, a négy nagyhatalom itt jelenlévő kormányfői további összejövetelének tárgya lesz.

A magyar kormány tehát most, hogy a csehszlovákok magatartása meggyőzőtől a meggyőzést, a négyhatalmi értekezlethez fordul abban a reményben, hogy — ahogyan Münchenben meg tudták akadályozni a háborút, úgy — módját éjtik annak is, a Duna medencéjének ebben a részében biztosítva legyen a béke. Természetesen a döntés nem húzható három hónapig, mivel az izgalom ezalatt is csak nőjön és csak a gyors és igazságos megoldás veheti végső csehszlovákiai magyar nemzetiség szenvedéseinek és csak ez biztosíthatja az itt élő összes nemzetek békés együttműködését.

A déli hivatalos jelentés

Komárom, október 13. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar és a csehszlovák küldöttség esztörtökön délelőtt kilencórai kezdettel együttes ülést tartott, amelyen most a csehszlovák küldöttség terjesztette elő a maga részletes javaslatát kidolgozott térképeivel együtt. A csehszlovák javaslat felett élénk vita indult meg, majd délelőtt 11 órakor a javaslat további tanulmányozása céljából az ülést délután 6 óráig felfüggesztették.

Kánya és Teleki Budapestre utaztak

Komárom, október 13. Kánya Kálmán külügyminiszter és gróf Teleki Pál vallás- és közoktatásügyi miniszter, valamint Andorfa Rezső vezérkari ezredes esztörtökön háromnegyed tizenkét óra előtt gépkocsin elhagyták Komáromot és Budapestre mentek. A magyar delegátusok délután térnek vissza Komáromba.

Kánya és Teleki Imrédy miniszterelnöknél

Budapest, október 13. Komáromból délelőtt egy óra után érkezett meg gróf Teleki Pál kultuszminiszter autóján. Megérkezése után nyomban felkereste Imrédy miniszterelnököt. Kevéssel azután érkezett meg Budapestre szintén autóján Kánya Kálmán külügyminiszter, ki nyomban Imrédy miniszterelnököt kereste fel. A tanácskozás húzamosabb időt vett igénybe.

V i g s z i n h á z

A leghatalmasabb világfilm!
A felejthetetlen színes filmsoda:

ROBIN HOOD
kalandjai

ERROL FLYNN — Olivia De Havilland.

Hivatalos jelentés a tárgyalások megszakitásáról

Komárom, okt. 13. (MTL.) A magyar és csehszlovák delegáció tárgyalásai esztörtökön este megszaktak. A magyar delegáció 7 órakor ment át Okomáromba és hét óra után 7 perccel mentek be a delegáció tagjai a tanácssterembe. Az ülés mindössze 5 percig tartott. Utána a delegáció tagjai visszatértek Okomáromba, a Zsófia hajóra.

Kánya külügyminiszter bejelentése az ötperces ülésen

Komárom, okt. 13. (MTL.) Kánya Kálmán külügyminiszter a magyar és csehszlovák delegáció esztörtök estei néhány perces ülésen bejelentette, hogy érintkezésbe lépett kormányával s k...-nya utasítására a következő nyilatkozatot teszi:

Amint már ismételtelen kijelentettük, mi a legjobb, legőszintébb szándékokkal s abban a biztos reményben jöttünk ide, hogy a lehető legrövidebb időn belül sikerülni fog olyan megegyezésre jutni, amely biztos alapra helyezi az országaink között fennálló viszonyt. Sajnos, ez a reményünk nem ment teljesedésbe, nem akarok itt újból bizonyos kedvezőtlen jelenségekre hivatkozni, mert az részünkről a tárgyalások során többször megtörtént. Hangsúlyozottan ki kell azonban emelnem, hogy az új határookra nekünk esztörtök reggel átnyújtott ellenjavaslat annyira eltér a mi felfogásunktól, hogy az új rendezés alapelvét illetőleg oly úr tétong a két delegáció által képviselt álláspont között, hogy annak áthidalását felfogásunk szerint ezektől a tárgyalásoktól nem remélhetjük. Ezért a m. kir. kormány elhatározta, hogy a tárgyalásokat a maga részéről befejezetteknek tekinti és Magyarország Csehszlovákiával szemben fennálló területi követeléseinek mielőbbi rendezését a müncheni jegyzőkönyvet aláíró négy nagyhatalomtól kéri.

Kánya nyilatkozatát magyarul olvasta fel, majd a nyilatkozat francia szövegét írásban átnyújtotta a csehszlovák delegációnak.

Tiso miniszterelnök, a csehszlovák delegáció vezetője kijelentette, hogy a nyilatkozatot tudomásul veszi.

A két küldöttség tagjai ezután kézzel a bucsut vettek egymástól s a magyar kiküldöttek azonnal gépkocsira szálltak s visszatértek a Zsófia magyar gőzörsre.

Egy csapásra béke lesz!

a házában, vigye el családját a Csokonai Színházba, a „Legyen úgy, mint régen volt” előadására,

Öröme fog telni örömükben!

Kánya külügyminiszter a zavaró momentumokról

Komárom, október 13. (MTL.) Kánya Kálmán külügyminiszter az utolsó tanácskozáson távozza, az okomáromi régi vármegyeháza kapujában újságírók kérdésére a következőket mondotta:

— A tárgyalások megszaktak. A magyar delegáció abban a felfogásban volt, hogy a tárgyalásokat gyorsan be tudja fejezni. Ezzel szemben azt tapasztaltuk, hogy olyan jelenségek merülnek fel, melyekből egyáltalán nem lehet arra következtetni, hogy mintha a csehszlovák delegáció a gyors befejezést óhajtana. Zavaró momentumok is merültek fel, amelyek nem mutattak békés szándékokra, így például az, hogy miálatt állandóan hangoztatták, hogy a hadsereg leszerelés alatt áll, az történt, hogy csak két korosztályt szereltek le s 18 korosztály továbbra is fegyverben áll.

Komárom lakossága a Himnusz énekelte és ünnepelte a magyar delegációt

Komárom, október 13. Már sötét este volt, amikor a magyar kiküldöttek hét óra tájban átmentek gépkocsikon Okomáromba. A város közönsége már a délutáni órák óta rendületlenül várakozott az utcákon a küldöttség megérkezésére és viharosan éljenezte Kánya Kálmán és Teleki Pált. Végig az útvonalon ütemesen zúgott a kiáltás: Döntést akarunk!

Komárom, október 13. (MTL.) Amikor a magyar delegáció rövid ötperces tanácskozás után lejötték,

a vármegyeháza uca sarkán, a kordonon túl álló magyar közönség rázendített a magyar nemzeti Himnuszra. A magyar delegáció tagjai az éneklő csoport felé fordulva levett kalappal, mélyen megrendülve hallgatták a magyar nemzeti imádságot. A magyar delegációnak hazafelé tartásában is lelkes ünneplésben volt része Komárom magyar lakossága részéről. Sokan a rendőri és csendőri kordon elé, egészen a gépkocsi közepébe jöttek s ott éltették Ma-

RUHA teszt az embert

keresse **WERNERT.**

WERNER úr-dívat és kalap, fehérnemű és készruha üzlete. Ferencz József ut 70.

gyarországot és Horthy Miklóst. Komárom, október 13. Kánya Kálmán külügyminiszter és gróf Teleki Pál kultuszminiszter este hat órakor gépkocsin visszaérkezett Komáromba. A hajóhidnál az esztergomi Szent Antal gimnázium társasgépkocsin Komáromba jött növendékei nagy éljenzéssel és zászlólobogattással köszöntötték a minisztereket.

A magyar delegáció este visszaindult Budapestre

Komárom, október 13. (MTL.) A Zsófia gőzörsön elköltött vacsora után Kánya Kálmán és Teleki Pál miniszterek a delegáció tagjaival, a szakértőkkel együtt este 9.20 órakor Komáromból gépkocsin útnak indultak Budapestre.

Komárom, okt. 13. Wettstein János prágai magyar követ, aki tudvalevőleg szintén tagja volt a magyar delegációnak, ma éjszaka gépkocsin visszautazott állomáshelyére.

Komárom, okt. 13. A Zsófia termeszöcs, amely a tárgyalások alatt a magyar delegáció szállása volt, kevéssel féltizenegy után visszaindult Budapestre. Másfél órával később követte a Szent Imre hajó, ahol a magyar és külföldi újságírók voltak elszállásolva.

Minisztertanács

Budapest, október 13. A kormány tagjai este féltizenegykor minisztertanácsra ültek össze.

A felvidéki Magyar Nemzeti Tanács is részt akart venni a komáromi tárgyaláson

Komárom, okt. 13. (MTL.) A két delegáció ülése előtt a felvidéki Magyar Nemzeti Tanács nevében Jaross Andor Esterházy János gróf, Szilassy Géza és Vozáry Aladár átadták Tiso dr. szlovák miniszterelnöknek, mint a csehszlovák delegáció elnökének az alábbi szöveget amelyet másolathban közölték a magyar delegáció vezetőjével is:

Tekintettel arra, hogy a folyamatban levő csehszlovák-magyar tárgyalásokon a köztársaságot külön szlovák nemzet delegátusai és külön a ruszin nemzet delegátusai képviselik, a tárgyalás anyagát pedig a magyarlakta terület jelképezi, viszont a magyarság képviselői október hó 7-én félreértést kizáró módon nyilvánították, hogy a magyarlakta területtel Magyarország-hoz kívánnak csatlakozni, kérjük és az ügy érdekében szükségesnek tartjuk, hogy a tárgyalóbizottság a Magyar Nemzeti Tanács delegátusaival kiegészítessék és a müncheni egyezmény alapján a csehszlovákiai magyar nemzeti csoport jogos és vitathatalan érdekeit képviselhesse.

Ezen kívánságunkról egyidejűleg értesítettük a magyar kormány delegációját is.

A magyar követ az olasz külügyminiszternél

Róma, október 13. Báró Villany Frigyes kvirináli magyar követ esztörtök este hosszabb megbeszélést folytatott gróf Ciano külügyminiszterrel.

A tárgyalások közben már hadseregükkel, páncélgépkocsikkal, repülőgépekkel fenyegetőztek a szlovákok a pozsonyi rádióban

Pozsony, okt. 13. (MTL) A pozsonyi rádió tegnap délután 5 órakor a következő felhívást intézte a lakossághoz és a hadsereghez:

Polgártársak és katonák! Tudjátok, hogy a szlovák kormány és a magyar delegáció tagjai Komáromban már néhány nap óta tárgyalásokat folytatnak. A magyarok oly nehéz feladatok elé állították a szlovák kormányt, — hogy azok teljesítése függetlenségünk elvesztését vonná maga után. A szlovák kormány nem adhatja át csak olyan könnyen Szlovenszko déli határait, mert közismert, hogy a lakosság, mely a kérdéses területen él, szlovák eredetű és csak az ezeréves magyar uralom elmagyarosító politikájának áldozata. A legutóbbi fejleményekből arra kell következtetni, hogy a békés megoldás lehetősége zsákutcába került. Magyarország erőszakkal fenyeget bennünket arra az esetre, ha ultimátumszerű követeléseit nem teljesítjük. Már eddig is bebizonyítottuk a magyaroknak, hogy egyéni akcióik, amelyekkel a Szlovenszko területére való behatolást megkísérelték, kudarccal s emberáldozatokkal végződtek s hogy a szlovák katonaság egy emberként áll készen a szlovák határok megvédésére.

A magyarok azt gondolják, hogy lezsereltük hadseregünket. Etekintetben azonban súlyos tévedésben vannak, mert aki az utóbbi időben nálunk járt, az meggyőződhetett arról, hogy csak azokat a katonákat bocsátottuk haza, akik német, vagy lengyelakták területekről származnak, de ezek közül is csak azok szereltek le, akik ezt kifejezetten kérték. A magyarok ne essenek tévedésbe s legyenek tudatában annak, hogy hadseregünk teljes felkészültséggel, páncélgépkocsijaival és repülőgépeivel készen áll. A magyarok ne számítsák el magukat, amikor hadseregünk létszámának csökkentésére építenek és ne ragadtassák el magukat megmondolatlan cselekedetekre, mert immár nemzeti hadseregünk szilárd egységként várja az események alakulását. Vegyék tudomásul azt is, hogy az egész hadsereg szilárdan áll a szlovák kormány mögött. A szlovák hadsereg lábhoz tett fegyverrel vár.

Válasz a magyar rádióban a kihívó fenyegetőzésre

A magyar rádió csütörtökön este a következőket olvasta be:

A pozsonyi rádió esütörtökön délután öt órakor olyan hírral lepté meg a világot, amely egészen példátlan a rádió történetében. Amikor a magyar kormány Komáromba küldött tárgyaló bizottsága tárgyalásra készen állott, hogy délután nyugodt éveléssel, szellemi fegyverekkel, az igazság erejével s a tudomány tárgyilagosságával ki-küzdje ugyanannak az igazságnak az elfraserését, amelyet Európa négyhatalma Münchenben biztosított, Európa békéjét veszélyeztető bombaként robbant ki a dunamenti térségen a pozsonyi rádióinak vakmerően kihívó szövege. Csehország a tárgyalást megelőzve, fegyverével ütött a mérleg serpenyőjére, amikor az igazság mérlegén álláspontja — ügylátszik a maga megítélése szerint is — könnyűnek, értéktelennak, tarthatatlannak bizonyult Csehország gépkocsikkal s repülőgépekkel akarja ellensúlyozni a magyar igazság erkölcsi súlyát. Ugylát-szik délután 5 órakor Csehország már tudta, hogy néhány órával később lehetetlenné teszi a magyar kormány számára a komáromi egyezkedő tárgyalások folytatását. Magyarország a maga megdönthetetlen igazságába vetett hittel, ezeréves multjához méltó nyugalommal és mértéktartással most sem akar egyebet, mint örendelkezési

jogot a felvidéki őslakosság számára, hazaengedését a túlnyomóan magyar lakta területek népének, az őshazába. A felvidéki magyaroknak épp úgy joga van egy hazban élni a maga fajtestvéreivel, mint a szudétánémetnek, lengyelnek s a többi szabad nemzeti fiainak. Ez a mi megdönthetetlen igazságunk, ez maga az igazság, amelyért minden eszközzel, ha kell tíz körmünkkel is helytállunk. A nemzet

minden fiától e komoly történelmi órákban elszánt fegyelmet, türelmet, kitartást és megbonthatatlan egységet követelünk a letűnt s az elkövetke-

zendő magyar nemzedékek. És ha a hazának újabb áldozatkészre lesz szüksége tudjuk, hogy a magyar nép, mint egy ember, mit fog válaszolni.

A csehszlovák delegáció magatartása miatt szakadtak meg a tárgyalások

Komárom kivételével egy várost sem akartak átadni, sőt Komáromot is szabad kikötőnek akarták nyilvánítani — összefoglaló jelentés

A magyar kormány fentartja magának, hogy az ország érdekeinek védelmére szükséges lépéseket megtegye

Budapest, október 13. A megszakadt komáromi tárgyalások tulajdonképpeni első etapja a müncheni négyhatalmi értekezlettel kapcsolódik össze. Szeptember 29-én határozatilag mondta ki a müncheni konferencián résztvevő négy kormányfő, hogy amennyiben három hónapon belül a lengyel és magyar kisebbség problémáját az érdekelt kormányok megállapodás útján nem rendezik, a nagy hatalom ott jelenlévő kormányfői újabb összejövetelen tárgyalják meg ezt a kérdést. A konferencia nyilvánvalóan úgy gondolta e kérdés rendezését, hogy Csehszlovákiának lengyel és magyar kisebbségként területeit Lengyelországhoz, illetőleg Magyarországhoz csatolják.

Ezen az elvi alapon állott a magyar kormány, amikor a csehszlovák kormányhoz fordult, hogy a tárgyalásokat haladéktalanul megkezdjék és amidőn október 3-án jegyzéket nyújtott át és abban október 6-ban állapította meg a tárgyalások megindulásának időpontját. Ebben a jegyzékbe néhány olyan kívánságot is felvett a magyar kormány, amelyek a tárgyalások komolyságát voltak hivatva biztosítani. Ezekre a csehszlovák kormány elvben beleegyző, de gyakorlatilag halotó választ adott, míg végre október 9-én a tárgyalások megindultak.

A tárgyalásokat megelőzőleg a csehszlovák kormány több ízben kifejezésre juttatta a magyar kormány képviselőjével szemben — de nyilvánosan is, így a rádió és sajtó útján, — hogy Csehszlovákia idegen nemzetiségeit nem óhajtja keretei között megtartani, hanem azokat, illetőleg az általuk lakott területeket hajlandó átadni. Az elvi kérdésben tehát nem állott fenn ellentét a nagyhatalmak, Csehszlovákia és Magyarország között. Az átadandó területek meghatározásánál nyilvánvalóan ugyanabból az elvből kellett kiindulni, amelyeket a szudétánémetek által lakott területeknél alkalmaztak, nevezetesen, hogy a husz év előtti állapotok, illetőleg azt megelőző legutóbbi népszámlálás adatai az irányadók. Fokozottan áll e tétel a magyarokra nézve, hiszen olyan területről van szó, amely azelőtt Magyarország-hoz tartozott, de onnan, mint a müncheni értekezlet határozatai mutatják, a wilsoni elvek megtagadásával jogtalanul elcsatolták. Így tehát ezt a jogtalan és igazságtalan állapotot nem lehet a rendezésnél figyelembe venni, ha-

nem vissza kell térni a jogtalan-ság és igazságtalanság előtti állapothoz.

Bár az elveket így tisztázták, a csehszlovák kormány az október 9-én megindult tárgyalásokon először is erős harcba került a magyar delegációval, a jelképesen átadandó területekre vonatkozóan, de a tiszta magyar területek átadásánál is olyan álláspontot foglalt el, amely azt mutatja, hogy ki akarta játszani a területek átadását. Erdekés az is, hogy amikor a magyar kormány átnyújtotta javaslatait, a csehszlovákok csak nehezen voltak hajlandók ellenjavaslatokat megtenni s ez az ellenjavaslat nem is szolt magyar területek átengedéséről, hanem csak arról, hogy a csehszlovák állam kebelében autonómiát hajlandók biztosítani a magyarságnak. Természetesen a magyar kormány ezt a megoldást eleve elutasította.

Erre a csehszlovákok újabb ajánlatot tettek, amely a magyarakták területek egy töredékének átengedésére terjedt ki csupán. Ez a javaslat csupán a Csallóközét foglalja magában s Komáromon kívül egy várost sem volt hajlandó átadni, sőt Komáromot is szabadkikötőnek kívánta nyilvánítani. A csehszlovák kormánynak ez a semmivel sem indokolható álláspontja elárulja, hogy hiába fogadta el azt az elvet, hogy a nemzetiségi elv az irányadó, nyilvánvalóvá vált, hogy magyar nemzetiségi területeket akar uralma alatt tartani. A magyar bizottság ezt a jegyzéket sem fogadhatta el.

A mai napra újabb jegyzéket ígért a csehszlovák kormány, amely még egy kisebb töredéket is hozzácsatolt az eddigi javaslatokhoz. A magyar delegáció azonban ezt sem fogadhatta el, mert míg a magyar álláspont etnikai alapon áll és ezen az alapon akarta a magyar területek visszaszátolását, — addig a csehszlovákok gazdasági, stratégiai és közlekedéspolitikai elgondolások elvére helyezkedtek. Nem tartották fontosnak, hogy magyar többségű területekről van-e szó, vagy nincsen. Fontos volt az, hogy az összes vasútvonalakat megtarthassák, ezért a felajánlott keskeny területsávból minden jelentékenyebb magyar várost kihagytak. A magyar delegáció ekkor megkérdezte, hogy ez e a csehszlovák delegáció utolsó szava, mire a csehszlovákok sem igen, sem nemleges választ nem adtak.

További javaslat viszont nem érkezett és ezért a magyar delegáció nem vállalhatta azt a felelősséget, amelyet a csehszlovákok sok veszélyt rejtető halogató politikája okozhat. Miután a felajánlott gondolkodási idő letelt, októ-

ber 13-án a magyar kormány a tárgyalásokat befejezettnek nyilvánította és leszögezte, hogy ez a csehszlovák delegáció magatartása miatt történik, mivel a tárgyalások folytatása egészen eredménytelenül és kilátástalanná vált.

A csehszlovák kormány kizárólag hatalmi szempontokra építette fel állásfoglalását, amire bizonyították az is, hogy a tervezett demobilizálást nem hajtotta végre, hanem mobilizált hadsereggel akart a magyar kormányra nyomást gyakorolni. Világosan bizonyították ezt az elhangzott különböző rádióbeszédék is.

A tárgyalások megghiúsulásának főokait a következőkben foglalhatjuk össze:

1. Az első főok a tárgyaló csehszlovák delegáció összetételében volt.

2. Nyilvánvalóan megállapítható volt a tárgyalások halogatására irányuló tendencia is, amely a szlovák és ruszin kormány részéről tapasztalható volt.

3. A harmadik főok a cseh hadsereg mozgósított állapota volt.

Mindebből nyilvánvaló, hogy a magyar kormány mindent elkövetett, hogy a müncheni megállapodásokban elhatározott rendezést a legbékésebb eszközökkel, barátságos tárgyalások útján oldják meg. Kénytelen azonban megállapítani, hogy sem a tárgyalások felvételének módja, sem az ajánlatok, amelyek felmerültek, sem pedig a mobilizált hadsereg, amely fenyegetésekkel kívánta befolyásolni a tárgyalások lefolyását, nem tette lehetővé azt, hogy a tárgyalások normális mederben folyjanak.

A magyar kormány ezért a müncheni határozatban részes négy nagyhatalomhoz fordult és fentartja magának, hogy az ország érdekeinek védelmére szükséges további lépéseket megtegye.

—o—

Hetven magyar nemzetiségű katona átjött a határon

Győr, okt. 13. Nagy feltűnést keltett ma délután, hogy hetven magyar nemzetiségű csehszlovák hadseregbeli katona vonult be Győrbe. Felvirágozva, vidáman énekszóval vonultak végig az utcán. A katonákat egyelőre az egyik győri laktanyában helyezték el.

Ruténföldön fegyvert ragadott a lakosság a cseh terror ellen

Végsőkig feszült izgalom Ruszinszkóban

Vásárosnamény, október 13. A cseh határ mentén annyi a katonaság, amennyire alig volt példa. Igen szigorú a határ ellenőrzése, de bármennyire szigorú is, mégis minden nap újabb és újabb menekülők érkeznek, akik az örököt kijátsszák, hogy biztonságba kerülhessenek, mert a ruszin területen nemcsak a vagyont, de életüket sem látják a menekültek biztosítottak.

A menekülők újabb részleteket mondanak el a határmenti viszonyokról, amelyek próbára teszik a lakosság türelmét és idegeit. Beregszász városában állandóan

csendőrközörségek cirkálnak az utcákon és ha látják, hogy ketten, vagy hárman megállnak beszélgetni, azonnal puskatussal kergetik szét őket. Az állandó incidensek és fenyegetések a lakosság hangulatát a végsőkig feszítették.

Cseh szempontból az egyetlen megbízható karhatalom a csendőrség. A katonák már a parancsokba sem bíznak. A határvidéken minden várost és minden községet csendőrök szállottak meg. A magyar nemzetiségű katonákat mindenütt leszerelték már, de még nem engedték őket szabadon. A csendőrök nagy tehergépkocsikon

közlekednek, hogy szükség esetén egyik helységről a másikba szállíthassák őket. Beregszász megszállott város képét mutatja. A kihalt utcákon harci kocsik és tankok járnak. Mindenkit többször megmotoznak az országutakon.

A polgári közlekedés teljesen szünetel. A magyar és a ruszin lakosság bámulatos összetartással és fegyelemmel várja az események fejlődését. Apák és még nem is katonaköteles fiaik lecsukása, őrizetbevétele és az állandóan ismétlődő kihívások sem törlik meg a magyarok és ruszinok ellenállását.

Tüntetések a Magyarországhoz való visszacsatolás mellett

A községek egész sorában a Magyarországhoz való visszacsatolás mellett tüntetnek a tömegek. A csendőrségi roham sem tudta szétoszlatni ezeket a tüntetéseket. Vasárnap délelőtt a beregszászi templomban a Himnuszt énekeltek és utána a lakosság, élén az ifjúsággal, nemzetiszíni szalagokkal a gomblyukában, zászlók alatt tüntető felvonulásra indult. Bár a felvonulás teljesen rendben történt, a cseh csendőrség közbelépett és a csendőrszorongók a néma méltósággal tüntető menetben a tüntetők közül többeket súlyosan meg-

sebesítettek. A kommunisták mindent és mindenkit beárulnak a csendőrségen.

Hétfőn délelőtt Beregszászon gépfegyverekkel vették körül a magyar egyesületek helyiségeit, több magyar fiatal embert bevitték a csendőrségre, ahol súlyosan bántalmazták őket. Hasonló nyugtalanságokról és erőszakos fellépésekről érkeznek jelentések a Beregszász körüli községek egész sorából. Felfegyverzett kommunisták tovább garázdálkodnak a Felvidéken és a cseh csendőrök nemcsak, hogy nem lépnek közbe

a terrorselekmények ellen, hanem még bátorítják is ezeket a bandákat. Az éjszakák a cseh határvidék ismét teljes sötétségbe borul és csak a vidéket átjáró fény-szórók mutatják, hogy a határon túl élet van. Az egész területen életbeléptették az ostromállapotot. A megszállt területről érkező hírek szerint a zárórát 7 órában állapították meg, este kilenc óra után nem szabad az utcákon tartózkodni. Elrendelték a lakosságnál lévő összes fegyverek haladéktalan beszedését.

Fegyvert ragad a lakosság

A Ruszinföldről a Reuter Iroda prágai jelentésében és a Gazetta Polakban közölt híreket az erről a vidékről menekülők minden vonatkozásukban megerősítik. A lakosság rejtegetett fegyverek felhasználásával kisebb-nagyobb bandákat alakít, amelyek nem törődve a veszéllyel, fellépnek a cseh csendőrök és katonák ellen a legkülönbözőbb pontokon, de főleg északon.

A lakosság működésüket rokon-szerrel kíséri és támogatja. Ennek az ellenállásnak, illetve fegyveres fellépésnek jeleire cseh részről nagyarányú csendőri összehívások történtek, de ez nem sokat használ. A lázongások a csendőröktől és katonaságtól meg nem szállott területen újra és újra fellobbannak. A menekülők halottakról

és sebesültekről beszélnek és ezeknek száma sokkal nagyobb cseh oldalon, mint a felkelők oldalán.

Az ostromállapot kihirdetése óta a cseh nemzetiségű csendőröknek nem is szárait, hanem ezreit hozták a ruszin- és magyarok a földekre. Újabb már nemcsak a határszélekről, hanem az északabbra fekvő helyekről is megindult a menekülők szivárgása. Az összeültközések áldozatainak számáról még nem lehet pontos képet alkotni. Igen sok csendőr és karhatalmi közeg vesztette életét és sebesült meg.

A csehek a már több mint nyugtalanságnak nevezhető lázadás állapotát minden eszközzel nemcsak elnyomni, hanem eltitkolni is igyekeznek. A megrongált telefon-

vonalak mellett a hírszolgálat amúgy sem funkcionál, a legutolsó két napon pedig már minden eszközzel meg akarták akadályozni azt, hogy a lakosság értesüljön a máshol lefolyt eseményekről és ennek következtében a közlekedést csaknem teljesen lehetetlenné tették. Ruszinszkó egész területén tisztán és kizárólag a cseh nemzetiségű csendőrök és karhatalom intézkedései érvényesülnek. A helyzet tulajdonképpen az, hogy egy magát politikailag önállóan deklarált terület egy idegen és távollevő ország karhatalmának terrorja alatt áll. A magyar és ruszin lakosság, éppen úgy, mint a ruszin kormány, tehetetlenül áll a cseh karhatalommal szemben.

Csehek vérlázító támadása a kassai dómban Himnuszt éneklő magyarok ellen

Egy cseh lovasrendőr lóháton vágatott a templomba és összetaposott egy magyar asszonyt

A Felvidék magyar népe pattanásig feszült idegekkel várja a felszabadulás pillanatát. A csehek hűszóres elnyomására, brutális eseteleményeire felteszi a koronát az az inszultus, amely október 11-én a kassai magyarokat érte. Esti ajtatosság volt a dómban a hívek ezreinek részvételével. Az ajtatosság végén felzendült a magyar hívek ajkán a magyar imádság, a Himnuszt.

Az utcákon tartózkodó csehek, akik a magyar hívek templomi ajtatosságát különben sem jószemmel nézték, a Himnuszt hangjait meghallva berohantak a templomba és ütlegelni kezdték a Himnuszt éneklő magyarokat. Hatalmas verkedés támadt a templom-

ban. Egy lovasrendőr lóháton berohant a templom hajójába, ott összetaposott a ló egy magyar asszonyt.

A felszentelt templomban történt botrány óriási felháborodást

A szlovák katonák szeretnének átmenekülni a határon

Ipolyság, okt. 13. Csütörtök hajnalban Ipolyság környékén két szlovák nemzetiségű csehszlovák hadseregbeli katona lépett át a határon s jelentkezett a magyar határőrségen teljesen kimerült állapotban. A két katona elmondta, hogy csapattestüket két nappal ezelőtt hagyták el. Ajtóra nézve rejtőzködtek. Mivel a szerencsét-

keltett nemcsak Kassán, hanem az egész Felvidék magyar katolikus és másvallású százezrei körében is. A támadás megszervezője a szemtanúk szerint Kossik közjegyző és Kreesméri cseh járásbíró volt.

len embereknek jártányi erejük is alig volt, a határőrség bőségesen ellátta őket élelemmel, majd miután kipihenték magukat, elmondták a következőket:

A cseh hadsereg hangulata elkeseredett és ma már a cseh és szlovák legénység között is felbomlott az eddig mesterségesen fenntartott egyetértés. A katonák

sokat politizálnak, a fegyelem laza és gyakoriak a függelensérek. Hozzájárul ezekhez az élelmezés hiányossága és a lakosságnak a kegyetlen rekvirálások miatt tapasztalható hadseregellenes magatartása. A német-lengyel ruszin katonák példája után a szlovákok is szeretnének átmenekülni a határon. Tisztjeik azzal a rémmesével ijesztgetik őket, hogy a lengyelek és magyarok minden átjuttó szlovák katonát azonnal megölnék. Ezért rejtőzködött a két szlovák gyalogos is 24 óra hosszat az Ipoly parti bokrok között. A földiken dolgozó polgári lakosságtól halották azután, hogy félelmük alaptalan, mert a magyarok szeretettel fogadják mindenkit, bármilyen nemzethez tartozzék is, aki eljön és oltalmukat kéri. Ezen felbátorodva jelentkeztek a határőrségnél, ahol boldogan látták, hogy az odaát terjesztett rémhírek nem igazak és a magyarok emberségesen és jól bántanak velük.

Statárium a munkácsi kerületben

Prága, okt. 13. (Cseh Távirati Iroda.) A köztársasági kormány elrendelte a rögtönítélő bíraskodás bevezetését a ruszinföldi Munkács-kerületben. A rögtönítélő bíraskodás elrendeléséről szóló hirdetményt aláírta a ruszinföldi alkormányzó is.

Prága, okt. 13. Ruszinszkóból riasztó hírek érkeznek. Az Erdős-Kárpátok különböző városaiban súlyos zavargások törtek ki, amelyeknek hátteréről még nem lehet pontos képet nyerni.

A helyzet súlyosságát mutatja az a tény, hogy Ruszinszkó egyik legnagyobb városában, Munkácson szerda este kihirdették az ostromállapotot. Hivatalosan nem közölték, hogy az ostromállapot kihirdetésére miért volt szükség.

Egész éjszaka lövöldözés hallatszik a határon át Sátoraljaujhelyre

Sátoraljaujhely, okt. 13. A határ újabban átlépett menekülők állandó éjszakai lövöldözéséről beszélnek s ez megfelel a valóságnak, mert a határ mentén egész éjszaka, hol itt, hol ott, lövöldözés volt hallható.

Cseh legionisták zaklatják a magyarokat

Salgótarján okt. 13. A megszállott Fülekről három magyar fiatal ember érkezett. Elmondották, hogy a cseh csendőrök magyar kokárda viselése miatt le akarták tartóztatni őket s ezért kellett elmenekülniük.

Egy Fülekről érkezett másik jelentés szerint a cseh csendőrök mellé legionistákat osztottak be, akiknek zaklatásától a füleki magyarság és a szlovákok igen sokat szenvednek.

Használhatatlanok a szovjet repülőgépei

Az amerikai sajtóban nagy feltűnést keltett Williams repülőszakértőnek a szovjet repülőfelkészültségéről írott cikke, mely hangsúlyozta, hogy a szovjet repülés erejéről elterjedt hírek hazug propagandán alapulnak. Williams, aki most tért vissza tanulmányútról, kijelenti, hogy a szovjet repülőgépei, melyekből eleget látott, vagy külföldi típusok rossz utánpótlásai, vagy pedig jóformán használhatatlanok. Williams ezek után azt is feltételezi, hogy a szovjet által beharangozott repülőerőmennyek hamisítottak.

A debreceni templomokban minden vasárnap délelőtti istentisztelet után eléneklik a Himnuszt

A Kálvinisták Templomegyesületének összejövetele.

Csütörtökön délután a Kálvin tér 5. szám alatt lévő Baltazár-teremben a Kálvinisták Templomegyesülete nagyszerű kávédelutánt rendezett, melyen megjelentek dr Révész Imréné, Lossonczy Istvánné, dr Koncz Aurélné, Uray Sándorné, Balogh Istvánné és még sokan mások.

A kávédelután kezdetén az egybegyűltek elénekelték a hívek a »Perelj Uram perloimmel« kezdettől szoltárt, majd Siposs Imre lelkész, a Templomegyesület titkára felolvasta a Bibliából a 80. szoltárt, utána imádkozott.

Hálát adva Istennek eddigi kegyelmes őrizetért, kérve a megtartó erőt, ha átal kellene menni háborúsággal teljes napjainkban a siralom völgyén, hogy meglássuk Krisztust, kiről nemcsak hirdetik, hanem bizonyosságot teszünk, hogy kezében van a fehér zászló, mely elől hátra kell térni a hitetlen táborának.

Az ima után Lábass Béláné indítványozta, hogy kerestessék meg az illetékes egyházi hatóság, hogy a debreceni templomokban minden vasárnap délelőtti istentisztelet

után *énekeljék a Himnuszt*. Az indítványt általános örömmel fogadták, melyhez Siposs Imre szolt azzal, hogy ennek semmi különösebb akadályja nem lehet, mivel a Himnuszt és a Szózatot átírásában éneklésben benne van.

Dr Révész Imréné azt fűzte hozzá szép szavakkal, hogy a Himnuszt úgy énekeljék el, ahogy annak idején Erkel Ferenc elgondolta a pozsonyi harangok zúgása után. A Szózatra vonatkozólag Farkas Ödön kolozsvári zenekonzervatóriumi igazgató átírásában énekeljék, mert a mai letétele, ahogy az énekeskönyvekben van, nehézkes.

A jelenlévők mindannyian egy ívre nevéket írták, amelyet dr Révész Imréné útján a püspökhöz juttatnak el. A kellemes hangulatban eltöltött délutánt a Himnuszt éneklésével zárták be.

Bejelentette Siposs Imre azt is, hogy a kávédelután esetleges jövedelmét a fogházban a református rabok részére készített imaház belső felszerelésére fordítják. Már készül a Templomegyesület által egy bársony úrasztali terítő.

dasági hivatal ny. igazgatóját, mint tanút kérdezték meg. Kijelentette, hogy ő tette meg a jelentést, hogy sikkasztás történt.

Elnök: Elszámolt rendesen Szabó Imre?

— Igen, évekre visszamenőleg igen szép, gyönyörű elszámolást csinált.

— Hogy lehet az, hogy sokszere átvételeket Szabó Imre csinált?

— Ez volt a rendszer, mi átvettük csak.

— A hivatalos pénzből csinált ma-utasítást?

— Utasításról szó sem lehet, legfeljebb vásárlást és kapott arra jobb kérésről, mivel Szabónál mindig volt nagyobb összegű pénz. A városba vásárolt esetenként és utólag megkapta a pénzt.

Elnök Szabó Imréhez: Három darab bonját találták meg magának a vizsgálat során?

— Nekem csak két bonom volt, a harmadik gyanús, arról nem tudok, hogyan került elő.

A bíróság könyvszakértőt kérdezt meg ezután, aki kifejtette véleményében a rendeletek értelmében, melyek minden közpénztárra vonatkoznak, szabálytalan volt az, hogy Szabó Imre akkor is kapott pénzt további átvételekre, mikor az előző tétellekkel nem számolt el. Szabó Imre 1932 februárjában 30 ezer pengőt kapott a kezéhez átvételekre. Megállapítani csak azt lehet, hogy ismeretlen tettes tulajdonított el pénzt a pénztárból.

Csath Kálmán dr ügyész: Kérem a bűnösség megállapítását és a büntetés kiszabását.

Dr Grósz Zoltán védő: Szabó Imre nem bűnös, ha valaki megtévedt, akkor az nem Szabó Imre, akinek kezén éveken át súlyos összegek voltak és nem volt baj soha. Ténykérdés új nem merült fel, kérem az újrafelvétel elutasítását és az alapítélet meghagyását.

A bíróság rövid tanácskozás után a védő érvelését fogadta el és az alapítéletet fogadta el, mely felmentette Szabó Imrét jogerősen. Az ügyész nem nyugodott meg az ítéletben.

Előadássorozat tisztiaszonyok számára

A debreceni tisztiaszonyok nagyon értékes tanfolyamot szerveztek eberswaldi Siegler Gézánné altábornagyné vezetésével. Az előadássorozatokat arra való, hogy a tisztiaszonyokat az első segélynyújtásra kiképezzék és a legszükségesebb tudnivalókat megszerezzék. Dr Lengyel Zoltán főorvos tartja az előadásokat, melyeket nagyszámú közönség hallgat meg. A tegnapi esti előadásán megjelent dr Gaertner István m. kir. tisztifőorvos is.

Dr Lengyel Zoltán főorvos üdvözölte eberswaldi Siegler Gézánné altábornagynét és a megjelent hölgyeket, Gaertner főorvost és örömet fejezte ki afelett, hogy Siegler Gézánné ilyen szépen megteremtette az egységet a tisztiaszonyok között az együttműködésre.

Előadása során megismertette a hallgatóságát az emberi szerve-

EXAS ÖLTÖNY
MELLÉNY NÉLKÜL
SPORTVAGY HOSSZÚ NADRÁGGAL

25⁴⁶

Grünfeld

uriszabóság

Kistemplom mellett.

Az egyetemi gazdasági hivatalnál történt sikkasztás ügye a törvényszék előtt

Elsikkasztottak 4700 pengőt, de nem tudják, hogy ki. —

A debreceni törvényszék előtt igen érdekes ügyben tartották tárgyalást csütörtökön délelőtt. A debreceni egyetem gazdasági hivatalában történt sikkasztást tárgyalták ismét.

Ismeretes, hogy a klinika egyik al-fosztja Szabó Imre ellen sikkasztás miatt eljárás indult. A vád szerint a rablított hivatalos pénzekből 4700 pengőt elsikkasztott. A debreceni törvényszék előtt Szabó Imrét azért gyanúsították, mert megvette a Homok u. 108. számú házat, átvállalta a házon levő adósságot, melynek a kamata évente 6—700 pengő. Ezzel olyan terhet vállalt magára, amely meghaladta az ő havi jövedelmét, a 80 pengőt.

Szabó Imre tiltakozott az ellen hogy ő sikkasztott. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után elítélte nyolc-hónapi börtönre. A lábla felmentette, mert úgy találta, hogy nincs bizonyíték a bűnössége mellett. A Kúria a felmentő ítéletet helybenhagyta.

A jogerősen felmentett Szabó Imre ügyében újrafelvételt kérte. Az ügyész ség vállalta ismét a vádat és így került az újrafelvételi főtárgyalásra a sor a törvényszék dr Trásy-Ianácsa előtt.

Az előző ítéletek ismertetése után Szabó Imrét kérdezték meg aki elmondotta, hogy az egyetem gazdasági hivatala részéről 1929—1932-ig intézte az árúátvételt postánál, vasútnál. Sok pénz volt mindég a kezén, de sohasem volt baj az elszámolással. Teljes elszá-

molásban nem volt ugyan soha, mert mindég jöttek új tétel.

Elnök: Ila maga olyan sok pénzt kezelt, miért nem csinált naplót?

— Kérem a pénztár sem csinált, csak bonokkal számoltam le.

Elnök: Vásárolt maga a hivatalos pénzből magánosoknak is?

— Vásároltam, Balogh méltóságos úrnak is, a tisztviselőknek is, a pénz a zsebemben volt és azután elszámoltunk.

— Elszámolás történt?

— Velem soha nem számoltak el, nem vizsgálták a dolgaimat, nem is volt nekem soha hiányom. Bejelentem a bíróságnak, hogy abban az esetben ha az alappert nem hagyják helyben, akkor becsatorolok.

Ne is folytassa — vágott szavába az elnök — mert ezt fenyegetésnek veszi a bíróság. Azt majd elintézi a védője.

— Bocsanatot kérek — mondja a vádlott és elhalgat.

Az elnök további kérdéseire adott válaszában bangsúlyozza Szabó Imre, hogy ő nem volt költekező, a házvételnél a három gyermeke, keresetét is számította és a ház 90 pengőt jövedelmez havonta.

Elnök: A házivizsgálat során, mint a jegyzőkönyv mondja, maga beismert ezer pengő hiányt.

— Én ezt most hallom, soha ilyet nem mondtam.

Dr Balogh Gyulát, az egyetemi gaz-

Az Apollóban

Ma: pénteken az őserdők nagy hőségének
TARZANNAK IZGALMAS FILMJE:

TARZAN BOSSZUJA

egy expedíciós és egy kalandorfilm izgalma együtt 12 felv.
Főszereplők: GLEN MORRIS és ELEANOR HOLM.

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

Híradó!

Hungária filmszínház

Ma először az új szezon legjobb magyar vígjátéka: az

"AZUR EXPRESS"

Szellemesebb, mint a „Havi 200 fix”!!!
Főszereplők: TOLNAY KLARI, PÁGER ANTAL, SZELECZKY ZITA,
BASTHY L., VENDREY stb.

Változatos kísérő filmek!

Paramounth világhíradó!

Heti műsor:

Október 16, vasárnap délután: **Legyen úgy, mint régen volt.** Vasárnap este: **Legyen úgy, mint régen volt.**

Október 17, hétfő: **Csárdáskirálynő.** (Klasszikus operett ciklus I.) A. bérlet 2. sz.

Október 18, kedd: **Csárdáskirálynő.** (Klasszikus operett ciklus I.) B. bérlet 2. sz.

Október 19, szerda: **Fűszer és csemege.**

Október 20, csütörtök: **A nyitott ablak.** (Bohózat ciklus I.)

Október 21, péntek: **Nincsenek véletlenek.** Bemutató előadás. Premier bérlet 2. sz.

Október 22, szombat délután: **Zóna-előadás, mérsékelt helyárrakkal.** Szombaton este: **Nincsenek véletlenek.**

Október 23, vasárnap délután: **Legyen úgy, mint régen volt.** Vasárnap este: **Csárdáskirálynő.** (Klasszikus operett ciklus I.)

Október 24, hétfő: **Nincsenek véletlenek.** A bérlet 3. sz.

Október 25, kedd: **Nincsenek véletlenek.** B. bérlet 3. sz.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Már az évad elején elkezdte a színház azt a világtérkékből álló

Klasszikus operettciklust,

mellyel az örök melodikus értékeket kívánja Debrecen közönsége előtt megismertetni. Elsőnek **Kálmán Imre** világhírű operettje, a

Csárdáskirálynő

kerül színre. **II. Neményi Lilivel** a címszerepben.

Csathó Kálmán nagyszerű társadalmi vígjátéka a

Fűszer és csemege

az idén nemcsak az Akadémia Vojnits-díját nyerte el, mint a tavalyi színházi év legértékesebb alkotása, hanem az **OMKE** külön nagydíját is, amely a kereskedőtársadalom egyetemes hálóját fejezi ki. Ez a darab tavalyi bérleten kívül s csupán kétszer kreált színre rendkívüli sikerrel, mert a társulat Sátoraljnyhelyre utazott. Engedve a többszörös és szaporos kívánságoknak, szerdán 19-én újra színre hozza a prózai együttes. Rákövetkezőleg, rögtön csütörtökön egy nevetettő

Bohózat-ciklus

első csemegéjeként hahoták mellett a híres katonabohózat:

A nyitott ablak

következik. Pénteken, 21-én pedig **Solt Endre** nagyszerű vígjátéka. Premier bérlet 2. számban:

Nincsenek véletlenek

amely az összes bérletsorozatokban folytatólagosan színre kerül.

Változatos műsorral fejezzük ki az évadnyitói sikeréért érzett hálánkat!

— **Lelőtte a kukoricatolvajt** Máriagyűd községben a mezőőr: **Gerzson János** tettenérte a kukoricást fosztogató **Szrinác Márk** földművest. A tolvaj dulakodni kezdett vele, mire a mezőőr ijedéssel elővette pisztolyát. A fegyver a dulakodás során elsült. A földművest súlyos állapotban kórházba szállították. Gerzson ellen megindult az eljárás.

Szines színházi hírek

Mi történhetett az esküvőtől a nászütig?

A Csokonai színház soron következő újdonságának, a „Nincsenek véletlenek” c. pompás humoru, franciásan szellemes vígjátékának fogas kérdése ez.

A darab magva ugyanis az, hogy egy fiatal és szegény gyermekkeresztő feleségül megyen a jómódú gyógyszerészhez, aki higgadt, mérlegelő ember, tíz évre előre látja a maga életét s éppen ez a nagy biztonság, a meglepetések nélküli hónapok vonzzák az antipatikus patikushoz az eddig viszonozottságos életet élő fiatal lányt... Egyetlen éjszaka alatt azonban mégis megváltozik minden és a fiatal lány gyökeresen kiábrándulva férjéből másikkal utazik nászútra.

A 30.000 PENGŐS BRILLÁNSGYÜRÜ REJTÉLYE

A bonyodalom középpontjában egy brilliánsgyűrű áll. A 30.000 pengő értékű gyűrűt a nászajándékok között találja meg a férj egy levél kíséretében, melyben az áll, hogy a felejthetetlen órák emlékére küldi utolsó búcsúzóul Pali... Emiatt a gyűrű miatt a zord férj fel-függeszli a szerelmes gyöngédsegeket addig, míg ártatlanságát hangoztató felesége be nem bizonyítja, hogy valóban semmi köze az ékszeret küldő Palihoz...

A boldogságra szomjazó fiatal lány menyasszonyi ruhájában elrohan tisztázni a helyzetet. Felveri az ágyban fekvő ékszerész, kiesikarja tőle az ékszeret megrendelő úr nevét, akiről ki derül, hogy egy fiatal gróf. A gróf az ünnepelt színésznőbe halálisan szerelmes, de családja keresztülviszi a szakítást köztük, mert a fiatal gróft meg akarják nősitni. Ennek a szakításnak lett volna a pecsétje a 30.000 pengős brilliánsgyűrű, amit tévedésből nem a színésznőnek, hanem a szálloda másik szobájában lakó fiatal párnak kézbesítettek. A menyasszony felkeresi lakásán a fiatal gróft, aki éppen öngyilkosságra készül a színésznő miatt. Megakadályozza az öngyilkosságot és elviszi férjéhez, hogy helyőztes ártatlanságát. Közben azonban egymásba szerettek a gróffal és mivel férje a viszonozatlanságban s antipatikus viselkedik, helyette a fiatal gróffal indul el nászútra...

Ez a „Nincsenek véletlenek” rövid tartalma, azonban ezt a mesét annyira mulatságos ötlettel, pompás, izos humorral tüzdelt meg a szerző, hogy a nézők nem fognak ki egész előadás során a nevetésből... Az első prózai bemutató, aminek előadására Kamarás Gyula rendezésében szorgalmasan készül a prózai társulat, az előjelekből ítélve nagy siker lesz.

A PRIMADONNA KÉZIMUNKÁJA

Kevés színésznő válik annyira egy-ecsapásra a közönség kedvencévé, mint **Hamvay Lucy**, a „Legyen úgy, mint régen volt” primadonnája. Ez a nagyszerű, egyéni művészettel játszó, szépen éneklő, elegáns táncoló primadonna estéről-estére meghódítja a debreceni közönséget...

Csak kevesen tudják, hogy **Hamvay Lucy**nek a magánéletben van egy kedvenc passziója: szenvedélyesen szeret kézimunkálni... Az **Arany Bika** asztalánál sokszor órák hosszat dolgozik kézimunkáján s a vendégek elragadtatva nézik a kedves látványt. A primadonnát, aki este a rivaldafényben egy város közönségét hódítja meg nagyszerű művészetével és a kávéházi asztal mellett fűgén, szaporán mozgó finom ujjakkal köti legújabb kézimunkáját.

— **Sztrájkolnak a londoni hordárok**, akik tegnap szüntén csatlakoztak a munkabeszűntető mozgalomhoz. Sztrájkolók száma jelenleg körülbelül 4000.

Szilágyi Mihály és Csokonai Vitéz Mihály hamvainak átszállítása a Köztemetőbe

Dr. Nagy Sándor ref. főgimnáziumi vallásnár, az Andaházy Szilágyi Mihály intézet igazgatója beadványt intézett a polgármesterhez. Ebben elmondja, hogy az intézet létesítésével kapcsolatban Szilágyi Mihály nagy áldozatokat hozott, sőt katonintézeti alapítványt is tett debreceni ifjak részére. Megérdeklődött, hogy a város Szilágyi Mihály hamvait

exhumáltassa és a Köztemetőben méltóképpen elhelyeztesse.

A város ezzel kapcsolatban megállapította, hogy pillanatnyilag még **Csokonai Vitéz Mihály** földi maradványainak átszállítására sincs fedezet, azonban az 1940-es költségvetési évre megfelelő összeget ilyen célokra előirányoznak.

Az utazási irodák kiküldöttéi ma este Debrecenbe érkeznek

Megtekintik a várost és kirándulnak a Hortobágyra.

Az utazási irodák kiküldöttéi a világ minden részéből összegyűltek Budapestre, ahol kongresszust tartanak. *A társaság mintegy százfőnyi csoportja pénteken este Debrecenbe érkezik.* A vendégek megtekintik a várost és főleg a Hortobágyra kívántak kirándulni. A

csoportban 19 francia, 20 olasz, 7 svájci, 6 holland, 5 lengyel, 12 belga, 6 északafrikai, 8 német, 3 angol, 2 luxemburgi, valamint a görög, spanyol, braziliai, jugoszláv, svéd utazási irodák 1-1 kiküldöttel képviseltetik magukat.

Palesztina egyrészét kezükbe kerítették a fellázadt arabok

Egész Palesztina arab népe forrong. Szerdán este Jeruzsálemből angol csapatok indultak tankosztatokkal a lázongás színhelyére. *Hebron, Betlehem, Jericho és Nabluz a zendülő arabok kezében van.*

A lázadó arabok főhadiszállásáról utasítás ment szét, hogy fegyveresen kell szembeszállni az angol karhatalommal. A zendülők sok arab honfitársukat megölték, akik angol szolgálatban állanak.

Véglegesen kijelölték az egyetemi templom helyét

Zsindely Ferenc államtitkár Debrecenben.

Mint ismeretes, szeptember 10-én azért járt gróf **Teleki Pál** kultuszminiszter Debrecenben, hogy az építendő egyetemi templom sokat vitatott helyét személyesen jelölje ki. Meg is állapodtak — a miniszter és a templomépítő bizottság — a helyben, majd **Borsos József** műszaki tanácsos kisebb változtatásokat eszközölt a terven a miniszter kívánsága szerint és úgy volt, hogy október 4-én a kollégiumi ünnepélyek alkalmával elhelyezik a templom sorokkövét is. Úgy tervezték, hogy ezen az ünnepélyen meg fog jelenni a kormányzó, a kultuszminiszter és az ország protestáns társadalmi. Sajnos, az ünnepély elmaradt a közbejött nagy európai események miatt, de a templom építkezésének megindítását szorgalmazták illetékesek.

Ennek a szorgalmazásnak eredménye az, hogy *napokkal ezelőtt felépítették deszkából az építendő templom körvonalait, magasságát és a szemközti feljárt lépcsőjét az oszlopcsarnokkal egyetemben. Azért, hogy megnézzék ismét a bizottsági tagok, hogy milyen lesz elképzelés szerint, hogy fog mutatni abban a környezetben a templom.*

Tegnap délelben a végleges építési helynek megállapítására Debrecenbe érkezett **Zsindely Ferenc** kultuszminiszteri államtitkár. Az állomásnál **Lossonezy István** főispán, dr. **Kölesy Sándor** polgármester, **Uray Sándor** egyházkerületi főjegyző és dr. **Benkő Géza** főispáni titkár várták az államtitkárt, akivel aztán mindjárt kihajtottak az egyetemi templom megjelölt helyére, ahol **Borsos József** műszaki tanácsos, tervező építész és dr. **Maklói Sándor** egyetemi tanár csatlakoztak a bizottsághoz. Dr. **Révész Imre** püspök fővárosi hivatalos elfoglaltsága miatt nem ve-

hetett részt a megbeszélésben. Több mint egy órán keresztül folyt a megbeszélés, tanácskozások, — *Megszemlélték az építendő templom felépített vázát közlő, távolról, végre úgy döntöttek, hogy négy méterrel beljebb viszik az egyetem központi épülete felé és a feljárt merev lépcsőzetét újra fogja tervezni Borsos József építész.*

Zsindely Ferenc különben nagy szeretettel és elragadtatással beszélt az építendő templomról és annak gyönyörű környezetéről. Sajnálattal bír, de egy hatalmas, a háttérben álló tölgyfát is ki kell ugyan vágni a mostani terv szerint, de még mindig igen szép környezetben fog állni a templom. A tengelye körülbelül egy vonalba esik a templom előtti tér hatalmas körvirággyálya, amint annak idején gróf **Teleki Pál** miniszter megállapította.

A több mint egyórás tárgyalás után véglegesen megállapodtak a bizottsági tagok, mely megállapodást **Teleki** miniszter elé terjeszté a megfelelő változtatásokkal együtt **Zsindely Ferenc** államtitkár, aztán közelesem valóban megindulnak a munkálatok.

A kíséret és bizottság tagjai aztán áthajtottak a diakonissza székéhez, majd **Lossonezy István** főispán látta szűkebbkörű cében **Zsindely** államtitkárt.

Letartóztattak egy ügyvédet

Egy kisvárdai ügyvédet a csendőrok egy cigánylegény vallomása alapján behozták a debreceni fogházba. Kihallgatásra vitték és a kihallgatás után, tekintettel arra, hogy *súlyosnak látják a vád részéről a bűncselekményt; Budapestre vitték az ügyvédet és ott folyik ellene tovább az eljárás.*

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
október 9-től október 16-ig:
»Aranygyal«, Piac u. 50. Tele-
fon: 24-53. — »Reménység«, Csa-
pó ucca 22. Telefon: 34-21. —
»Bocskay«, Cegléd u. 22. Telefon:
29-14. — »Hungária«, Vargakert,
Szoboszlói út 4/f. Telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass,
hogymint dolgozhass!”

Emlékezzünk
Október 14

— 1914. A volt székesfehérvári 17. h. gy. e. az 1914. évi San és Visztula-menti hadjáratban az X. 13.—XI. 2.-ig vívott Chirów és Stari Sambor-i harcokban az o. m. 2. hds.-nél a m. kir. 20. h. ho. (Nagyvárad) kötelékébe harcolt.

Ezen és az ezt követő napon az ezrednek harcban álló zászlóaljai heves küzdelemben a túlerővel (egy egész hadosztály) támadó oroszokat nagy veszteség árán feltartóztatták, majd pedig a 8-as sorokban rohamra induló áttörési kísérletüket hősiesség és bátorsággal megfúrták, bátor és eredményes kitérővel az állásokat mindent megőrizték. Különösen kitűnt az ezred utász osztaga, mely csakánnyal és hálótárral vívott véres közelharcot az ellenséggel.

A nehéz chirovi harcokban az ezred többször halottat és sebesültet veszített, köztük az egyik zászlóalj hősi parancsnoka, Tomcsányi Árpád is a harcokban esett el.

— Október 18-án rádióüzenetet mond a pápa az Egyesült Államok nemzeti eucharisztikus kongresszusa alkalmából, amely október hó 17—20. napjait New-Orléansban lesz. A vatikáni rádióállomás a pápa rádióüzenetét október 18-án, este 19 óra 30 perckor közvetíti.

— A városok és az öregségi biztosítás. A magyar városok az öregségi biztosításhoz 960.000 pengővel járulnak hozzá. Debrecen városára öregségi biztosítási alap megteremtésének összegéből 14.739 pengő esik. Ezt az összeget a költségvetésbe beállítják.

— Budapestben megkezdtek a nyilvános légyvédési óvóhelyek építését. Az első két nagyobb szabású munka már megindult. Az egyik a Baross tér alatt, a másik a Horthy Miklós körtér alatt lesz.

— Orsenigo berlini nuncius Inntzer bíborosnál volt tegnap és több órán át tárgyalta vele. Bécsben különben nagy feltűnést keltett, hogy egyik német estilap éles támadást intézett Inntzer bíboros ellen legutóbbi szentbeszéde miatt.

— Vöröscsövás üstökös tünt fel Franciaországban Lorient bretagnei hadikikötő környékén. Azt hiszik, hogy az 1908. évben felfedezett Temple Swift üstökösről van szó, amely minden ötödik évben vissza szokott térni.

— Az ingyentemetésre versenytárgyalást hirdet a város. A zártkörű versenytárgyalásra ajánlatokat október 20-ig lehet benyújtani.

Hat államellenes bűncselekménnyel gyanúsított került a debreceni törvényszék fogházába

A debreceni törvényszék fogházába a csendörök hat gyanúsítottat kísérték be, akik ellen az a gyanú, hogy államellenes bűncselekményt követtek el és vétkeztek a magyar nemzet ellen.

Nagyhalászló Weiszhaus Jenőt, Bram Lajost Özdről, Weisz Her-

mant, Weisz Józsefet, Weisz Ignácot és Róth Hermant Demecserből hozták be a csendörök.

A gyanúsítottak, akik ártatlanságukat hangoztatják, rövidesen a vizsgálóbíró elé kerülnek kihallgatásra és az dönt további fogvartatásuk kérdésében.

Halálra égett egy 70 éves asszony

A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Kelemen Sándorné 70 éves hajdúböszörményi asszony halálos égési sebeket szenvedett és meghalt. A vizsgálat során kiderült, hogy az öregasszony az egyik hajdúböszörményi tanyán ebédet főzött és miközben a tűzre fát tett, a ruhája meggyulladt egy szikrától és lángra lobbant.

Sikoltozva rohant az udvarra,

szaladgált, mint egy égő jaklya, de nem érkezett segítség hamarosan az öregasszony részére, akiről valósággyal leégett a ruha.

A tanya körül dolgozók mire segítettek, már elkéstek, nem lehetett megmenteni az életnek Kelemen Sándornét. Temetésére az ügyészség engedélyt kérték.

— Megtalálták Petőfi apjának feljegyzését, Kiskunfélegyházán, padlásjavítás közben. Petrovits Sándor az iraton feljegyezte, hogy a község főbbjei mennyivel tartoznak a székemestereknek.

— Kincsekkel találtak Bihar vármegye románfenhatóság alatt álló részén, melyek a mohácsi vész idejéből származnak. Egy ólomkanocsó tele volt I. Ferdinánd képét ábrázoló arany- és ezüstérmekkel.

— Meghalt hirtelen munkaközben Gyulai Mihály hajduduházi lakos. Az orvos megállapította, hogy szívbénulást kapott. Temetésére a debreceni ügyészség engedélyt adott az engedélyt.

— 20.000 olasz kivándorló indul Lybiába husz hajóval. Az olasz gyarmatosítás történetében nagy jelentőségű ez a tény, mely által Balbo terve szerint biztosítani akarják Lybia önellátását.

— Gyermektornára jelentkezőket elfogad mindennap reggel 8—12-ig a református gimnázium tornacsarnokában Czuna Ferenc testnevelő tanár. Heti 2 órai foglalkozás.

— Filmcsillag lesz Chaplin unokahugából, aki manikűrös volt egy szépségápoló intézetben. Az új sztár, Betty Smith elindításában nagy része van Charlie Chaplinnek, aki személyesen hívta unokahugát Londonból Hollywoodba.

— A nagy gazdasági válságba került Szent Ilona szigetét Franciaország menti meg Napoleon emlékbélyegek kibocsátásával. Az egész világra szétküldendő emlékbélyegek ára olyan magas lesz, hogy ezzel remélik megmenteni az elmúlástól Napoleon egykori börtönét.

— Gyorsirási, gépirási tanfolyamra Naményi Gyorsiróiskolába bármikor be lehet iratkozni. Rákóczi 17.

— Az összes siketnéma intézeteket államivá nyilvánította a kultuszminiszter. Természetesen a városnak azt a jogát a változás nem érinti, hogyha más célra használnák az intézetet, akkor ugy az épület, mint a telek a város tulajdonába visszazáll. Az állami intézet is megkapja továbbra is az évi 1933 pengőt, mint városi hozzájárulást.

— Ha most háborút kezdenének, ilyen tüzet még nem látott a világ! mondotta Inskip véderőminiszter Gravesedenben Duff Cooper lemondásával kapcsolatban tartott beszédében. Inskip hangoztatta, hogy miniszter-társai közül sokan csodálkoztak Duff Cooper magatartásán józan ész alapján csak ezt lehetett választani, hogy a barátságos egyezmények, megbeszélések útjára lépjen a nemzet.

— Zongoratanítást vállalkozó zenészkolai módszerrel. Hatvan u. 24. Unitárius ház, első ajtó.

— Küzelesen élénk a Pambo gleszere lezuhant frankfurt—milánói repülő gépet, melyet 12 napi szakadatlan kutatás után fedeztek fel. A mentőcsapatok már valószínűleg ma elérik a szerencsétlenség színhelyét.

— Pestmegye táviratban üdvözölte Ipolyságot és Sátoraljaújhegyt, közigazgatási bizottságának ülésén, Fáy főispán megnyitó beszéde után.

— Esti kereskedelmi szaktanfolyamon a folytatódó beiratások október 14. és 15-én történnék s az előadások hétfőn kezdődnek. Bővebb tájékoztató van a női felsőkereskedelmi iskola hirdető tábláján, Kálvin tér 2.

— Negyven kilométeres sebességgel rohant autójával a hajdúszoboszlói Piac téren át Mocsári Béla püspök-ladányi földbérő és egy szénásszeke- ret akart előzni. Előzős közben az autó elé került egy kislány, Engel Ibolya, akit elütött a kocsi. A leányka nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. A debreceni törvényszéken csütörtökön tartották tárgyalást az ügyben. A gondatlanságból okozott súlyos testisértséssel vádolt földbérő elmondotta, hogy ő nem volt még büntetve. A kislány volt a gondatlan, aki az autó elé szaladt. A kocsit gyorsan fékezte, de az bár a fékje kitűnő, mégis tizenegy méter észszott az aszfalton. Hélethozatalra nem került sor, mert orvosszakértőt kérdeznek meg és a tárgyalást elnapolták.

— Zsidó istentiszteletek. A debreceni statusquo-ante izr. anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje október 14—21-ig. Pénteken este mindkét templomban 4 óra 45 perckor. Szombaton reggel mindkét templomban 7 órakor, délelőtt a Kápolnási uccában (ifjúsági) 9 óra 15 p., a Deák Ferenc uccában 10 óra 35, délután a Kápolnási uccában (ifjúsági) 3 óra 30, mindkét templomban 4 óra 30 és este mindkét templomban 5 óra 40 perckor. — Hajsánno rábbó. — Vasárnap reggel mindkét templomban 6 órakor. Sömini áceresz. — Vasárnap este mindkét templomban 4 óra 45, hétfő reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Deák Ferenc uccában 10, délután mindkét templomban 3 óra 30 perckor. — Szimchász tajró. — Hétfő este mindkét templomban 5 óra 15, kedden reggel mindkét templomban 6 óra 30, délelőtt a Deák Ferenc uccában 10, délután mindkét templomban 3, este mindkét templomban 5 óra 30 perckor. Köznap reggel mindkét templomban 6 óra 30, este mindkét templomban 5 órakor. Hittiszónoklatok szombaton délelőtt, vasárnap este, hétfőn délelőtt a Deák Ferenc uccában. — Rabbiság.

HIREK

Születések: Fekete József npsz., Torockó u. 58., leány Róza; Fried Frigyes házaló, Jókai u. 44., fiu László; Becsey László gépkocsivezető, Budapest, fiu László; Szilgethy Károly műszaki igazgató, Meszena u. 3., leány Anna; Vincze Ferenc npsz., Bellegelő 538., leány Juliánna; Tökés Béla üzletvezető, Hajdúszoboszló, fiu Szaboles; Szabó Lajos üzletvezető, Rigó u. 10., leány Éva; Czentye János béres, Nagyszepes 60., leány Jolán, Antal László Máv. s.-fékező, Homok u. 141., fiu László; Lukács Mihály gazdasági cseléd, Nagyelep 60., fiu Ferenc.

Eljegyzések: Bahotán Imre juhász, Péterfia-dűlő 15.—Zabolai Margit Bellegelő 225. Gyarmati József lakatossegéd Homok u. 4.—Mázló Irén Nyil u. 33. Rudnai Lajos kereskedő segéd—Agoston Aranka Bajnok u. 9. Szabó Lajos vízvezetékészerező segéd—Balogh Piroška Oláh K. u. 24. Vass Miklós cipészsegéd—Asztalos Margit Kar u. 3. László Lajos géplakatossegéd—Gere Irma Kálmán u. 1/b. Bánki József piaci árus Mörle u. 28.—Varga Lidia Kossuth u. 39. Csuka Miklós cipészsegéd Hajdúnánás—Juhász Erzsébet Oláh Károly u. 13. Piák Gyula hentessegéd Tóth Erzsébet Fülöp u. 4. Dr Dávid Mihály ügyvéd Pásti u. 2.—Dávid Margit Szepességi u. 26. András János szobainas Kandia u. 4.—Szilágyi Piroška Hatvan u. 48. szám.

Halálozások: Tóth Lajos nyomdász, g. kat. 54 éves Arpad tér 14. Lukács László ref. 7 éves, Elep 36. Özv. Öze Imréné r. kat. 74 éves, Baranyai u. bérház, Govrik Miklós nyug. városi vámfelügyelő r. kat. 72 éves, Arany János u. 11. Varga Gábor cipésmester, ref. 54 éves, Rakovszky u. 6. Molnár Mária ref. 9 hónapos, Nagyszalonta u. 1. Tompa Ferenc npsz. r. kat. 43 éves, Nádudvar.

Állami iskolaorvosi állás szervezése Debreczenben

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr kinevezte Debreczenben az első iskolaorvost, Katona Ferenc dr-t. Az új iskolaorvos a napokban kezdi meg működését a gyakorló gimnáziumban, a róm. kath. gimnáziumban, a róm. kath. polgári iskolában, a fa- és fémipari szakiskolában és a felső kereskedelmi fiúiskolában. A pályázati hirdetményben feltüntetett második iskolaorvosi állás megfelelő pályázói hiányában nem volt betölthető. E második iskolaorvosi állásra pályázók kérvényeiket október hó 25-ig a debreceni tanker kir. főigazgatónál (Simonffy ucca 2/b. II. em.) adják be, ahol a pályázat feltételei is megteudhatók.

— Az Olasz Kultúrintézetben folyik a beiratkozás. Felvétel mindennap délelőtt 10—1, délután 5—7 óráig. — Tandij nincs. Hatvan ucca 2., telefon: 12-04. szám.

— A francia radikálisok beismerik a népront felbomlását. Megállapítják, hogy a kommunisták azáltal, hogy kétszer Daladier kormányra ellen szavaztak, maguk vonták ki magukat a népront kebeléből.

— Felhívja a városi vámhivatal az érdekelt közönség figyelmét, hogy a hivatal f. é. október hó 15-re Bethlen u. 39. sz. alól az adóhivatal 60., 61., 62. számú helyiségbe költözik. Debreczen sz. kir. város vámhivatala.

GYÁSZ ROVAT

GOVRIK MIKLÓS TEMETÉSE.

A város urítársadalmának nagy részével együtt temették el csütörtökön délután Govrik Miklóst, nyug. városi vámfelügyelőt, a Városi Dalegyelet alelnökét. A temetésen megjelentek igen nagy számmal a városi tisztviselők, a városi vámfelügyelőség tisztviselői, élükön Lada Sándor vámfelügyelővel. A Városi Dalegyelet testületileg zászló alatt vonult ki a temetésre. Dr. Balla Bertalan adóügyi tanácsnok vezetésével. A Köztemető díszravatalozó termében felállított ravatalt a gyászoló családon kívül az elhunyt barátainak és tisztelőinek nagy serege állta körül. A beszentelést dr. Láng Pál pápai kamarás végezte. A beszentelés után kihozták az acélszínű koporsót, a ravatalozó előtt már várakozó gyászkozsíra helyezték. Azután megindult a gyászmenet a sírhoz. A nyitott sírnál dr. Balla Bertalan mondott búcsúbeszédet a koporsó felett, a Városi Dalegyelet nevében búcsúzott Govrik Miklóstól, a dalárda alelnökétől és hosszú évtizedeken át volt kiváló tagjától. A búcsú elhangzása után a dalárda gyász dala mellett a sírba bocsájtották s elföldelték a koporsót. — A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezte kegyeletes gyászpompával.

Cserép Sándor gyásza. Mely gyász érte Cserép Sándor látszereszt, Edesanyja, özv. Cserép Jánosné sz. Szalóky Sára rövid szenvedés után életének 73-ik évében elhunyt. Temetése pénteken délután fél 4 órakor lesz a Köztemető II. b. ravatalozóterméből a református egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Tóth Lajos rokkant nyomdász életének 52. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából görög katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Árpád tér 14. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Özv. Öze Imréné szül. Pásztor Mária 74 éves korában meghalt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozójából a Szent Anna uceai temetőből áthumált férje mellé. Dankó cég rendezi.

— **A regényfolytatás** mai számunkból anyagtorlódás miatt kimaradt. Legközelebb pótoljuk.

— **Véres verekedés színhelye** volt tegnap este egyik Mikepécsi úti vendéglő. Gál András 34 éves burgonyakereskedő, Mikepécsi út 21. szám alatti lakost egy erősen ittas ember megtámadta és bottal úgy fejbévágta, hogy fejetején és homlokán súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— **Kitűnően sikerültek a gyorsírói államvizsgák.** Tegnap délután irodai gyorsírói és gépirói államvizsgák voltak a Naményi Gyorsíró- és Gépiró Iskolában, amelyen hét jelölt tette le az irodai gyorsírói és gépirói államvizsgát, kitűnő sikerrel. Elsőrendű 120 szótagos, parcnkénti sebességi államvizsgát tett gépirásból Tóth Erzsébet. Irodai gyorsírói államvizsgát tettek: Grósz Ágnes, Kiss Juliánna és Németh Irma. Irodai államvizsgát tett gépirásból: Kiss Juliánna, Nagy Irma és Németh Irma — A szakiskolában e héten új tanfolyam kezdődik.

— **Balogh Suha József** újra a Pál sörözőben muzsikál. Balogh Suha József, a kedvelt cigányprimás, ki két hónapig a budapesti Britanniában muzsikált, szép sikerű pesti szereplése után hazatért és ismét a Pál sörözőben muzsikál.

A cseh külügyminiszter Berlinben

Állítólag Berchtesgadenbe is elutazik.

Berlin, október 13. **Chvalkovski** cseh külügyminiszter csütörtök reggel félhét órakor Berlinbe érkezett. Fogadására dr. Mastny berlini cseh követ jelent meg a követség tagjainak kíséretében. A birodalom részéről a helyettes protokollfőnök üdvözölte a cseh minisztert.

Berlin, október 13. **Ribbentrop** külügyminiszter csütörtök délnél 12 órakor fogadta Chvalkovski csehszlovák külügyminisztert a függőben levő német-csehszlovák kérdések megbeszélése céljából. A megbeszélés délután egy órakor ért véget.

Berlin, október 13. Hivatalos körök a legszigorúbban titokban tartják, hogy miről folyt Ribbentrop külügyminiszter és Chvalkovski cseh külügyminiszter megbeszélése. Diplomáciai körökben nem hagyják figyelmen kívül,

hogy a csehszlovák külügyminiszter most első ízben látogatott el a német fővárosba.

Berlin, október 13. Itteni politikai körökben tudni vélik, hogy Chvalkovski cseh külügyminiszter, aki csütörtökön délelőtt hosszú látogatást tett a birodalmi külügyminiszternél, este Berchtesgadenbe utazik.

Berlin, október 13. **Chvalkovski** cseh külügyminiszter berlini látogatásával kapcsolatban úgy tudják, hogy a külügyminiszter Ribbentrop birodalmi külügyminiszterrel folytatandó megbeszéléseiben bizonyos szerepet játszott majd a két ország közötti esetleges vám- és valutaunió kérdése. Berlini politikai körökben mindazonáltal nem hiszik, hogy már az első közvetlen megbeszélés eredménnyel járjon.

Nem lesz népszavazás szudétaföldön

Berlin, okt. 13. (Német TL.) Csütörtök délután összeült a szudéta-német kérdése rendezésére alakult nemzetközi bizottság. A bizottság megállapította, hogy a Németországhoz esatolandó szudéta-német területek határának végleges megállapítása a bizottság által okt. 5-én megállapított határvonal alapján történik, még pedig olyan esetleges változtatásokkal, amelyeket a bizottság a müncheni egyezmény 6. szakasza alapján indítványozhat. Ilyen körülmények

között a nemzetközi bizottság egyhangulag elhatározta, hogy eltekintenek a népszavazástól. A bizottság tudomásul vette a német és csehszlovák kormányok azt a meggyezését, hogy a határok igazítását és végleges megállapítását az előbb említett vonal alapján azonnal megkezdik. Tudomásul vette továbbá továbbá a müncheni egyezmény 7. szakaszában terbevetett német-csehszlovák bizottság megalakulását, amely az optálási jog gyakorlását rendezi.

Szlovákia tartományi elnöke ostromállapotot rendelt el négy magyar járásban

Sátoraljaujhely, okt. 13. Szlovákia tartományi elnöke, ostromállapotot rendelt el Terebes, Nagykapos, Nagy-

mihályi és Mezölaboré járások területére.

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban.** Pénteken délután 4.45 órakor. Szombaton reggel 7.30 órakor, délután 4 órakor. Szombat kezdete pénteken délután 4.35 órakor, vége szombaton este 5.45 órakor.

— **Dézmálják a Dóczin intézet fakészletét.** A tél közeledtével ismét megkezdődtek a falopások. A külsőségekről több feljelentés érkezett ismeretlen tettesek ellen, akik a kerítéseket lebontják tüzelőnek és az éjszaka leple alatt elszállítják. A Dóczin intézet is feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki éjszakánként dézmálja az udvaron levő fakészletet. Az elmúlt éjszaka észrevették a tolvaj működését és megzavarták. A tettes a kerítésen át elmenekült.

— **Éles lövészet.** Október 14., 17., 19., 20., 21., 24., 26., 27., 28-án a Sárkut tanyánál levő harszerű lőtér a pallagpusztai vasúti állomás közelében éles lövészet lesz. A lőtér e napokban a lövő alakulat 6 órától 18 óráig le fogja zárni. A lezárási idő alatt a Debrecen és Hajdúsámson közötti országúton a forgalmat a lövészet vezetője gyorsan mozgó járművek (gépkocsi kerékpár stb.) részére esetenként meg fogja nyitni.

— **Ismeretlen úriasszony öngyilkossága.** Két nappal ezelőtt a balatonkenesei szállodában szobát bérelt egy harminc-harmincöt év körüli úriasszony, aki magát Nagy Istvánné budapesti lakosnak jelentette be. — A szobaasszonynak azt mondta, hogy nem érzi jól magát, pihenni jött a Balaton mellé, ne zavarják őt. Miután egy álló napig nem jött ki a szobájából, feltörték az ajtót. Az ágyban eszméletlenül találták az állítólagos Nagy Istvánnét. Az orvosok megállá-

pitották, hogy megmérgezte magát. Eszméletlenül Veszprémbe szállították a városi kórházba. Ott anélkül, hogy magához tért volna, meghalt. Két búcsúlevelet találtak nála. Az egyikben azt írja a hatóságoknak, hogy halálért senkit sem terhel felelősség, s kérte, hogy boncolás nélkül temessék el. A második levelében a református lelkeszt kérte meg, hogy hátrahagyott ingóságaitól temessék el őt. A csendőrség indított nyomozást annak megállapítására, hogy kicsoda az ismeretlen balatoni öngyilkos fiatalasszony, aki több mint bizonyos, hogy álnevet használt és csak azt tudják róla, hogy református vallású.

Hazánkban egész nap folyamán csaknem teljesen derült volt az ég és így a hőmérséklet az évszakokhoz viszonyítva 3-4 fokkal magasabb értékeket ért el. Csaknem az egész országban 20 fok volt a hőmérséklet csúcsértéke. Este gyors lehűlés vette kezdetét.

Jóslás: Gyenge légáramlás, erős éjszakai lehűlés, reggel több helyen köd, a nappali felmelegedés alig változik.

MOSOTT RONGYOT

vesz lapunk nyomdája

Miért van őrség a bécsi biboros palotája előtt

Bécs, okt. 13. (Német TL.) A Times jelentette Bécsből, hogy In-nitzer biborost palotájában fog-ságban tartják.

Jól értesült helyen közlik, hogy a Timesnek ez a híre nem felel meg a valóságnak. Az igazság az, hogy a biboros, tekintettel „az el-lene megnyilvánult népfelháborodásra”, személyes védelmet kért. Kívánságára állították fel őrseget palotája elé. Arról, hogy Berlinbe szándékozik utazni, semmit sem tudnak.

Lengyel lap a nemzetellenes blokk meséjéről

Varsó, okt. 13. (MTI.) A Kurjer Poranni ezeket írja:

Bizonyos francia lapok Lengyelország és Magyarország tördékezeit úgy tekintik, mint egy nemzetellenes blokk előkészítésének jeleit. Ugy tekintik az Erdős-Kárpátok Magyarországhoz való visszacsatolását, mint nemzetellenes törekvések megnyilatkozását. Az efféle Igondolás nyilvánvalóan nem volna összeegyeztethető a lengyel külpolitika kiinduló pontjával s irányelvével és, nem magyarítható mással, mint Franciaország közmondásos tájékozatlanságával, Európa e részének problémáiról.

Megvakulás veszélye fenyegeti a vitriolos merénylet áldozatát

A királyi ítélőtábla másodemeleti várakozószobájában elkövetett vitriolos merénylet áldozatának Kovács Dezső hódoséspányi kocsmárosnak az állapota változatlanul súlyos s megvakulás veszélye fenyegeti a szerencsétlen embert. Istók Ferencné, a merénylet tegnap kihallgatta a rendőrség és kihallgatása után szabadonbocsátotta.

Budapesten megállapították a zsír és szalonna irányárát

Budapest, október 13. (MTI.) Az ellenőrzés országos kormánybiztosa az utóbbi napokban tárgyalásokat folytatott a budapesti mézárások és bentesek ipartestületével, a fehér árú irányárának megállapításáról. A tárgyalások eredményeként az ipartestület a kormánybiztos hozzájárulásával október hó 13-tól kezdve kicsiny-beni árusításban kilónként a következő irányárakat állapította meg:

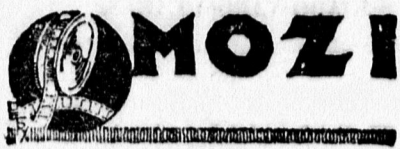
Zsír 1.70 P, hajt 1.76 P, szalonna 1.64 P. Ha a jövőben ezeknek az irányáraknak változtatása szükségesnek mutatkozik, az új irányárakat az ipartestület az ellenőrzés országos kormánybiztosának előzetes engedélye alapján fogja megállapítani.

Vilmos császár állapota

Berlin, okt. 13. Vilmos excsászár állapotáról agaszto hírek érkeznek. Doorni jelentés szerint a volt császár egészségi állapota az utóbbi napokban rendkívül rosszabbodott s az orvosok válságos fordulattól tartanak.

A családtagok legnagyobb része Doornban tartózkodik.

Berlin, okt. 13. A volt trónörökös környezetében kijelentik, hogy a volt császár egészségi állapotának súlyosbodásáról külföldön elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak. Doornból érkező legutóbbi jelentések ezzel ellenkezően megnyugtatóak.

**VIGSZINHÁZ.
Robin Hood**

Egy tizenkettedik századbeli regényes történet elevenedik meg ebben a nagy áldozattal és igen művészi ötletességgel megalkotott filmben. Minden helyén van-e filmben, minden történelmi hűségű és mindenben olyan, amilyen annakidején a valóságban lehetett volna. Művész kéz alkotta, művészek játszották el és teljes élményt nyújt. Izgalmas, férfias középkori izű és pompás színes felvételeivel csak fokozza a különben is nagyszerű hatást.

Különösen ott pazar, ahol hatalmas tömegjelenetekben vonul fel színes tömege a középkori viseletnek. Ott ahol a királyi udvar pompája ragyog. Ott, ahol az egykori szépségek csillogása külön dísz és pompát nyújt a képen keresztül. Egyik-másik jelenete felejthetetlenül szép.

A nagyszerű film bemutatóját akik végignézték, nem egyszer kitörő örömmel ünnepelték.

Autószerencsétlenség tíz halálos áldozattal. Bécsből jelentik: Az alsó-dunai körzetben Zwettel körületben Felsenberg mellett, szerdán este borzalmas autószerencsétlenség történt, amelynek tíz halálos áldozata van. A lejtős úton egy teherautó — amelyen huszonhét munkás utazott — farolni kezdett és teljes sebességgel egy ház falának rohant. A kocsit pozdorjává zúzódtatva az utasok közül tízen azonnal meghaltak.

Széntolvajok a pincében. Özv. Ruttner Lajosné Piac uca 58. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki pincéjének lakatját leverve, onnan az éjszakai órákban hat mázsa szenet ellopott.

Sporthíradó

A DVSC vasárnap nem a saját pályáján játszik a kényesítő körülmények miatt, hanem a Stadionban és ez lesz az első NBB mérkőzés a Stadionban. Szeptember 18-a, vagyis közel egy hónap óta nem játszott a DVSC Ellenfele a fővárosi MÁVAG veszélyes együttese, papírforma szerint a DVSC-nek kellene győznie, de kérdés, hogy milyen az erőnléte, a kondíciója a komoly mérkőzést és komoly edzést rég nem tartott vasutasegyesületnek. Jó mérkőzés, nagy küzdelem várható és bizonytalan az is, hogy a füves pálya hogy fog izleni a DVSC-nek.

Teleki Pál, a Bocskai volt játékosának visszaamatőrízálása nem megy olyan könnyen, megint elbúzózott. Az országos amatőrszűri hibát fedezett fel Teleki visszaamatőrízálása körül és újabb kivizsgálás végett visszaadta az ügyet az Északi LASZ amatőrszűriének. Így vasárnap sem játszhat még Teleki a DVTK-ban.

Végre-valahára komoly ítéletet hozott Pesten a vajszívú egyesbíró. Vincze, Sárosi III. és Szűcs állott Berta Sándor egyesbíró előtt. Vincze megrugta Sárosit, Sárosi felugrott és megboxolta Vinczét, míg Szűcs a játékvezetőt sértette meg egy 11-es megítélése után mondván: „most örül a lelke, hogy berúgta a Ferencváros.” Vincze és Sárosi III. két-két heti eltiltást és 50 pengő pénzbüntetést kapott, Szűcs egy hélig nem játszhat és 50

pengő pénzbüntetést kapott. Az ítélet — bár súlyosabb az eddigieknél, enyhé, mert amatőrszűrtékost 2 hónapra tiltotta volna el, igaz, hogy az nem kap pénzbüntetést is. A Bocskai szempontjából idejekorán jött Vincze és Szűcs eltiltása, nem játszhat egyik sem a Bocskai ellen. De ez sem sokat segít a Bocskain bizonyára, mert nátha a tartalékok is jók lesznek. Állítólag Zsengellér sem játszana, mert fáj a lába, de mi úgy hisszük, kacsza a hír és ott lesz a csatársorban a Bocskai ellen.

Opata Zoltánnak nem megy olyan jól, mint a múlt bajnoki évben, amikor az első helyen végzett csapata, a zágrábi HASK. Most a Beogradski és Jugoszlavia után csak harmadik helyen áll a csapata, 9 pontja van hat mérkőzés után, de az élen állóknak 12, illetve 10.

Elhalasztották a szombatra tervezett közgyűlést a Magyar Labdarúgók Szövetségének. Ugyanis a módosított alapszabályt még nem hagyta jóvá a belügyminiszter és addig nem tartható meg a közgyűlés sem.

A **Debreceni Munkás TE** pénteken este fél 8 órakor a Keletmagyarországi Labdarúgók Alsóvárosi helyiségében (Ferenc József út 41.) I. e. 8. tartja meg szakosztályi ülését, amelyen az I., II. és III. csapat játékosai jelenjenek meg a vasárnapi mérkőzés ügyében.

Vasárnap lejátszák Balmazújvárosban a legutóbb elhalasztott BSC-DMTE II. II. osztályú bajnoki mérkőzést.

A **Bocskai felállítás** Újpest ellen véglegesen csak pénteken, de lehet, hogy csak Pesten dől el a mérkőzés napján. Ha minden jól menne, akkor csak Hajdú hiányozna a Bocskai-ból s Veress lenne a balszélső és ha ott nem menne neki a játék úgy cserélne Takácsal, aki jól tud balszélen is játszani. Kertes, Palotás, Nádas, Elek, Pocsai, Belesik, Markos, Pásztói, Horváth, Takács, Veress lesz a csapat, a tartalék Orosz. Ha Horváth nem tudna játszani, akkor Veress jobbösszekötő, Pásztói a center és Orosz a balszélső.

A **DVSC is tartott edzést**, csütörtökön délután. A MÁVAG ellen Debrecenben, a Stadionban rendes csapatával áll ki a DVSC: Mild, Antal, Kézi, Gecei, Kántor, Papp, Bihari II. Szabó Novák, Bihari I. Nagy.

A **keleti amatőrök** az I. osztályban meglesz a DVSC—Karcagi MOVE, Báthori SE—NyTVE és MVTE—DEAC elmarad a PMÁV—MTK és DMTE—NyVSC. — A II. osztályban a debreceni csoportban csak a Derecskei MOVE—DVSC III. marad el, a többi, DEAC, dohánygyári DSE, Balmazújvárosi SC—DMTE II. Bihari Turul —hajdúbószörményi MOVE mérkőzések meg lesznek és meg lesz Debrecenben a három ifjúsági mérkőzés. — Egyetkerti pálya 1 óra Kerekestelep—DVSC ifj. 3 órakor Vargakert—DMTE ifj. és a dohánygyári pálya 3 órakor Rákóczi—Homokkerti FC.

TÁJÉKOZTATÓ A VASÁRNAPI DVSC—MÁVAG, NEMZETI B. LIGA MÉRKŐZÉSRE.

A mérkőzés kivételesen a nagyerdei Stadionban kerül lejátszásra. Kezdetre a falragasztól eltérően — nem 2 óra, hanem negyedhárom óra. Előtte egy-negyed 1 órai kezdettel a DVSC II.—Karcagi MOVE I. oszt. amatőrbajnoki mérkőzés kerül eldöntésre.

A **rendkívüli viszonyokra** való tekintettel a belépőjegyek elővételben nem árusíthatnak. A helyárak a pályapénztárnál a következők:

Pályahűlés 1.50 P, tribünülés 1.20 korzó ülés (a tribün előtt) 1 P, ülőhely (a tribüntől jobbra és balra) 80 f. ülőhely (a tribünnel szemben) 80 fillér

álló hely 60 fillér, katona- és diákjegy 60 fillér. Tagsági jegyek az eddigi áron csak az állóhely pénztáránál válthatók az új zöldszínű tagsági igazolványokra

A **főbejártnál** (a strandfürdő oldalán) a következő jegyek válthatók s a főbejárton lehet velük belépni: páholy, tribün, korzó, ülőhely és a szövetségi jegyek. A **szövetségi jegyek** (kivéve a szövetségi páholyt) csak az ülőhelyekre érvényesek. **Közreműködő** jegyekeket a főbejártnál lehet belépni és azok csak a tribüntől jobbra és balra levő ülőhelyekre érvényesek.

A **Köztemető felől** oldalbejárónál válthatók az állóhely s a katona- és diákjegyek, valamint a tagsági jegyek. A tagsági és katona- s diákjegyek csak a tribünnel szemben levő ülőhelyekre érvényesek.

TERMÉNYTÖZSDE.

A **rozs 10—25 fillérrel** javult.
Búza Mszavidéki 77 kg 20.45—20.60, 78 kg 20.65—20.80, 79 kg 20.85—21.00 80 kilós 20.95—21.10. — Felsőtisza 77 kg 20.40—20.55, 78 kg 20.60—20.75 79 kg 20.80—20.95, 80 kg 20.90—21.05 rozs pestvidéki 15.35—15.50, rozs más 15.40—15.50, takarmányárpa elsőrendű 18.50—18.75, középminőségű 18.35—18.50, sörárpa kiváló 21.00—21.75, prima 20.00—21.00, sörárpa 19.50—20.00, zab elsőrendű 19.00—19.20, középminőségű 18.90—19.00 P. tengetri 17.50—17.65, korpá 13.25—13.50, 8-as liszt 15.60—15.80 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A ferencvárosi sertésvásárra a tegnapi felhajtás 2746 darab volt. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 1255 darab. Az irányzat kellemes. — Uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón felül 114—116 fillér, szedett sertés I. 112—114 fillér, III. 98—102 fillér, angol sonkasertés 103—109 fillér, II. 98—100 fillér.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint tűzrendészeti hatóság a **padlások lomtalanítása tárgyában folyó évi szeptember hó 27-ikén 43983/1938. A szám alatti kibocsátott hirdetményben elrendelt munkálatok teljesítésére kitűzött határidőt folyó évi október hó 31. napjáig meghosszabbítja.**

Felhívja a hatóság a város lakosságát, hogy a padlások lomtalanítását és azoknak tűzoltóeszközökkel való ellátását a jelzett határidőig a már közölt jogkövetkezmények terhe alatt végeztesse el. Debrecen, 1938 október 8.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó ideai terméshűket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatal fogyasztási adó osztályánál (földszint 51 54. szoba) jelentéskébe. A bejelentésnek a tulajdonos nevén és a szőlőterület fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti irtartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt must pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után. Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőbirtokosokat, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó, valamint a családtagjuk-

nek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó saját termésű boraik után 50 százalékos fogyasztási adó kedvezményt igényelhetnek. Azon termelőket, akik ezen kedvezményre vonatkozó igényüket természetbeniük bejelentése alkalmával, szőlőbirtokosok, egyidejűleg jelentéskébe. Azok a szőlőbirtokosok pedig, akiknek szőlőbirtoka Debrecen város területén kívül fekszik — miután a fogyasztási adókról alkotott szabályrendelet 10. §-a szerint, az általuk termelt és Debrecen város területére behozott bormennyiségeket a behozattól számított 24 órán belül tartoznak bejelenteni — a fenti kedvezményt a behozattal bejelentéssel egyidejűleg igényelhetik. A kedvezmény igénylése alkalmával igazolandó a szőlő terület és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a kedvezményt ideai, vagy előző évi terméshű munkálatok befejezését követő 8 napon túl történő kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal helybeli termelőktől nem fogadja el. Városi adóhivatal.

914/1938. sz. Pályázati hirdetmény. Debrecen sz. kir. város iparostanonciskolai felügyelőbizottsága pályázatot hirdet a fiú iparostanonciskolában nyújtandó következőkben megüresedett főhivatású közismereti tanítói állásra. Pályázhatnak okleveles közép- és polgári iskolai természettan, vegy- tan, vagy mennyiségtan, természettan szakos tanárok. Előnyben részesülnek, akik már több évi iparostanonciskolai tanítási gyakorlattal rendelkeznek és iparostanonciskolai közismereti tanítói tanfolyamot végeztek. Pályázók közül egyenlő feltétel mellett — a következő sorrendben — az 1938. évi IV. tc. 3-ik §-a szerint elősorban vétnelnek figyelembe: a vitézi rendhez tartozó hadirokkantak, a többi hadirokkantak, a vitézi rend tagjai, tűzharcosok, hadiövezgyekek, hadiárvák, hadigyámoltak és végül a háború folyamán katonai szolgálatot teljesített egyének pályázatai. A megválasztott tanerő a m. kir. vall. és közokt. Miniszter úr 22182/1925. VII. sz. rendelete értelmében előképzettsége szerint ugyanolyan fizetésben, lakáspénzben és családi pótlékban részesül, mint amilyen illetményt a nem állami közép- vagy polgári iskolai tanárok élveznek. A kezdő fizetés megállapításánál kizárólag tanító szolgálatban eltöltött, nyugdíjra jogosító évek számitanak be. A megválasztott tanerő kötelessége az iskola igazgatója által kijelölt, főként rajzpótló osztályokban heti 24 óra tanítást ellátni és ezen kívül köteles az iskola igazgatójának az adminisztratív teendőket ellátásában segídekezni, továbbá a fiú iparostanonciskola tanulóinak szellemi és erkölcsi nevelésében mind az iskolában, mind pedig az iskolán kívüli tevékenyen közreműködni. A tanerő egyéb kötelességeit a 60.000/1924. VKM. sz. rendelettel kiadott szervezeti szabályzat állapítja meg. A választás a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr jóváhagyása után válik jogerőssé. A pályázók hiteles okmányokkal tartoznak igazolni: 1. magyar állampolgárságukat, 2. születési bizonyítvánnyal életkorukat, 3. a hirdetmény 3-ik bekezdése szerinti minőségüket, 4. oklevéllel képesítésüket, 5. eddigi működésüket, 6. hatósági orvosi bizonyítvánnyal egészségi állapotukat, 7. fedhetetlen előéletüket és az u. n. tanácsköztársaság alatti kifogástalan magatartásukat. A szabályszerűen felbélyegzett, fenti okmányokkal felszerelt és a debreceni községi iparostanonciskola felügyelőbizottságához címzett pályázati kérvényeket az ipariskolák igazgatóságánál (Debrecen, Burgundia u. 1. sz.) legkésőbb 1938. évi november hó 15-én déli 12 óráig kell benyújtani, mert ezen időn túl érkező kérvényeket nem veszünk figyelembe. **Felügyelőbizottság.**

HIRDETMÉNY. A 247.007/1938. XV. B. M. sz. rendelet alapján közhírré teszem, hogy 1938. évi január hó 9-iki kezdettel Budapesten a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézetben tisztviselői tanfolyamra és azt követő vizsgára jelentkezőknek az erre irányuló, kellően felszerelt és felhelyezett kérvényeiket dr. Johan Béla

államtitkárhoz, a Tiszti Orvosi Vizgabizottság elnökéhez címezve közvetlenül a M. kir. Országos Közegészségügyi Intézet (Budapest, IX. Gyáli út 4.) igazgatójához, mint a vizgabizottság előadóhoz 1938. október hó 23. napján déli 12 óráig kell beküldeni. A később érkező, vagy előírt okmányokkal fel nem szerelt kérvények

figyelembe nem vétetnek. A kérvényhez csatolandó okmányokra és egyéb tudnivalókra vonatkozólag a részletes hirdetmény nyújt tájékoztatást, amely a Városháza hirdetőablakján ki van függesztve és a tiszti főorvosi hivatalban is megtekinthető. *Polgármester.*

KIADÓ VÁROSI LAKÁS.

A Szoboszlói úti bérházban levő B) földszint I. sz. kétszobás, fürdőszobás lakás, folyó évi november hó 1-re kiadó. Értekezni lehet városháza I. e. 38. számú helyiségében a hivatalos Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szög 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szög 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szög 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók, Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

Gyönyörű színes damasztok métere 1-98 a Fischer boltban Teleki u. 73.

Levelzés

Elvált asszony ismeretségét keresem „Uri ember” jelíggel. 157

Nyomozó iroda

Ismét idehaza van Gálócsy, Vigkedvü 23. Telefon: 28-72. Legyen bizalommal. 97 11. 12.

Alkalmazást nyer férfi

Kifutófiú azonnalra felvétetik — Szent Anna uca 66 sz., fűszerüzlet. 1267

Kondást, nőtlent, bentkosztost, vidéki gazdaságba keresek. Cím a kiadóban. 1648 vv.

Egy nem iskolaköteles ügyes fiút, jó fizetéssel kifutónak felveszek. Jókai uca 13. 187

Pénzbeszedéssel csinos keresetbe juthat nyugdíjas. Jelentkezni kerékpárral. Cím a kiadóban. 186

Bjelklizni tudó kifutófiú, süttődbe felvétetik, Homok uca 3. szám. 181

Egy jó pékségéret és egy erős kifutófiút felveszek, Boskovics, Cegléd uca 1. szám. 178

Szikvizgyárba, töltő fiú felvétetik, Homok uca 140. Jelentkezni: 8-9-ig. 171

Egy kifutó, aki már pékségben volt, felvétetik, Rákóczi uca 40. 147

Alkalmazást nyer nő

Hölgy fodrász kisasszony magas fizetéssel felvétetik, Barna fodrász, Csapó uca 1. 170

Jó munkás hölgyfodrászkisasszony felvétetik, Késes uca 26. szám. Poludnyók Dezső. 194

Ügyes kiszolgálóleány, fűszerüzletbe, gyakorlatlalt és kifutófiú azonnalra felvétetik, Péterfia u. 42. 185

Gyermekszerező intelligens, gyógypedagógiaihoz értő nőt keresek, gyermekem mellé, napi egyórai foglalkozásra. Cím a kiadóban. 195

Pénztárosnőt keresek. Jelentkezni lehet: Egmalom uca 3. délután 4-6. 195

Alkalmazást keres nő

Egy perfektül főzőnő, minden szakácsnének úri házhoz elmenne. Cím: Lorántffy uca 5. 174

Háztartási alkalmazott

Bejáró takarítónőt, délelőtti órákra felveszek dr. Békésné, Batthyány uca 17., félemelet. 190

Egyedül álló negyven év körül gyermekszerező, egyszerű főzőmindent, vidékre keresek. Modern gyermeksportkoesi eladó. Kandia uca 14. 189

Jobb családból való leányt, aki főzni is tud, Budapestre, kéttagú családban keresek, november elsejére, — Erős Lajos uca 14. 179

Főzőmindent, fiatal, hosszú bizonyítvánnyal jelentkezzen, Meszina uca 12., felső esengő. 175

Bejárónőt 7-12-ig felveszek ebédkoszt nélkül. Csapó u. 18., félemelet 3. 198

Bejárónőt délelőtre felveszek. — Czeizler, Miklós uca 11. szám, keresztpülete 8 ajtó. 169

Bejáró asszonyt, főzni tudót azonnalra felveszek. Képes, Kigyó uca 12. 165

Ajánlat

Bundát készít a legszebb kivitelben, alakít, Katona Vilmos szücs, Simonffy uca 2. 1283 11. 30

Varrógép, kerékpár vétel, csere, eladás, kölcsönzés. Géprészek minden géphez. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó uca 101 1606 11. 4.

Ciánózási vállalat Varga uca 10. Szücs Imre és Szücs Imréné. 1412 XI. 2

Takaréktőhelyek készen kaphatók. Javítását ha nem süt, füstöl, javítom, felelősséggel, Nagy István, Szechenyi uca 6. 500 10. 17.

Síremléket, műköből, márványkőből, síremléket, Debreceni Műkögyárnál, Fürdő uca 2. (Margit fürdő mellett). 93+

Szagtalan „Likalit” faszénkocka, kapható minden jobb fűszerüzletben és a főelárúsnál, Grünfeldnél, Hatvan uca 21. 374 10. 14.

Poloskairtást ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó u. 5. szám. 1849 11. 12.

Mindentéle építési anyag, valamint deszka, lécz, faragott fa és bauxit cement kapható a Debreceni Műkögyár R. T. Fürdő uca 2. számú telephelyen 109+

Veszek használt bútort, padlást és pincelomot. Hívásra jövök. Andráska Csapó uca 16., telefon: 32-11 1996 +

Sodronyágybetétek drótkerítések, vaságyak mosdók, kályhavédők s lábtörők készítenek Ottonnál, Rákóczi uca 13. 283+

Katonaisztek, altisztek, tűzifát, szemet legolcsóbban kaphatnak Vágó tűzifakereskedésében, Margitfürdőnél, telefon 10-24 1169 vv

Tűkőrgyártás, üvegesizolás, hibás tűkőrk újárontése, fűdőszoba tűkőrk. Sipkovits, Nagyvárad uca 15. telefon: 22-96. 158 10. 14—vv.

Elelmiszer ital

Tejet, naponta 15 liter veszek Kandia uca 15., fűszerüzlet. 194

Keresek napi 30-50 liter tejet, e hó 15-től, ifj. Czinege T. Bethlen uca 76. 173

Alma, Batul, Jonathán. Török Bálint, eladó, özv dr Pokoly Józsefné. Hajdú sámsón, vasútállomásnál. 160

Pérez

Ezer pengő kölcsönt keresek, hűsz százalékos kamattal. — Ajánlatot „Többszörös biztosítva” jelíggel. 172

Hangszer

Tanuló zongora, olesón eladó. Kossuth uca 11. 161

Atadó üzlet vendéglő

Jömenetelű fodrászüzlet, berendezéssel, azonnal eladó. Jó vendégkör. Cím a kiadóban. 168

Kiadó lakás kétszobás

Kettő szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel, kicsi családnak, jutányosan azonnal kiadó. Árpád tér 44. 166

Kiadó lakás háromszobás

Eladó vagy kiadó új 3 szobás komfortos lakás, gázóvóhely. Baksai uca 6 strandfürdőtől 2 percnyire. 1280 10. 31.

Háromszobás lakás külön udvarral kiadó. Értekezhetni lehet dr. Széll, Piac uca 77. szám. 177

Lakást keres

Szerény bútorozott szobát keresek, esetleg teljes elállással „Órisségéd” jelíggel. 163

Egy, vagy két szobát keresek központban, kozmetika részére. Cím a kiadóban. 156

Butorozott szoba

Tiszta, kényelmesen berendezett emeleti udvari szoba kiadó. Piac uca 47. kalapszalom. 191

Butorozott szoba, egy, vagy két személynek kiadó. Nyugati uca 31. 159

Elveszett

Elveszett egy ezüst karkötő óra, piros szívvvel. Becsületes megtaláló jutalomban részesül ha beadja a „Debreczen” kiadóhivatalába. 199

Ingóság eladás

Erős nagykapu olesón eladó. Tanító u. 18. szám. 1217 vv.

Bontásból kikerült jó minőségű téglá, ikerablak, kirkati portálé, vasrács, kapu, vasrácsok, vasgerendák, faanyagok, műkölépcsők, vasajtók s vasablakok, nagyon olcsón eladók, hitelbanki építkezésnél. 460 10. 19

Gazdasági eszközök

Góré, ötven mázsától hat-százig, negyven fillér mázsánként kiadó. József kir. hereg uca 12. szám. 180

Eladó házhely

Házhelyek a Hid uca 14. szám alatt, továbbá 7 szobás ház a közismert Bagolyvár vendéglővel eladók. v. v.

Eladó ház

Eladó Hajdúszoboszlón vendéglő épület, sok szobával, járásbírósgal mellett. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 182

Eladó Ajtó uca 6. számú ház. Úgyanott eladó egy világos keményfa hálószobabútor és egy cserépkályha. 114

Nagyszerű tőkebefektetés!

Tisztán 6 százalékos kamatot hoz, a Nap u. Attila tér, Baross uca sarkán levő üzletesház. A saroképületben csinosan berendezett kisvendéglő, minden kényelemmel és lakással. Aláépített épület. — A Nap uca 22. számú ház, négyszobás úri lakással, parkett, fürdőszoba, víz, villany, gázvezetékekkel, virágos udvar, fákkal, szőlőlugással. Kézpénzára 23,000 pengő. 23 A+

Földbérlet

Köztemetői őrház háttamögött levő 6 kat. hold föld bérbeadó. Kandia uca 14. 188

Köztemetőnél 6 kat. hold föld azonnal bérbeadó. Kandia u. 14. szám. 78

Eladó föld

Eladó 2 hold föld, téglagyárnál, 300 négyszögöl, Kigyó uca 25. 1848

Eladók kedvező fizetési feltételekkel: tanyásföldek, Sestakerl, Andrassy út kétszobás ház, nagy kerttel. Kossuthkertben 3 szobás, terraszos villa egy hold termő szőlővel. — Nyilastelepen jó családi ház gyümölcsösrel, szőlőlugással. Csapókerl Bathory uca 950 négyszögöl két szobás ház. Wolaifkatelepen jövedelmező ház. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 184

Eladó 26 holdas tanyásföld a város alatt, kövesült szelen. Értekezhetni lehet: Gazdák Bankjában. 183

Szerkesztő: PÁLFI JÓZSEF
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSÁG
Kiadóért felelős: UJ. SZIGETHY GYULA igazgató.